БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 17 (6692)
24 ЯНВАРЬ 1947 йил
ЖУМА
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА

«ЛУК» ЖУРНАЛИ ЎРТОҚ СТАЛИННИНГ ЭЛЛИОТ РУЗВЕЛЬТ БЛАН ҚИЛГАН МУСОҲАБАСИНИ Э'ЛОН ҚИЛДИ (1-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг фармони (1-нчи бет).

Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари (2-нчи бет).

РОЗАЛИЯ САМОЙЛОВНА ЗЕМЛЯЧКА (2-нчи бет).

ВЦСПСда. — Етим болаларни тарбия қилишда касаба союзларининг ёрдами (2-нчи бет).

ТРАКТОРЛАР РЕМОНТИДАГИ ҚОЛОҚЛИКНИ ТЕЗДА ТУГАТАЙЛИК. Тракторларни узеллар бўйича ремонт қилиш усулини кенг қўлланайлик, ремонт ишчилари учун қулай маданий-маиший шароит яратайлик! (3-нчи бет).

Ю. М. Легостаев. — Янги ерларни ишга солишга зўр э'тибор қилайлик (3-нчи бет).

Хавфсизлик Кенгашида (4-нчи бет).

Готвальднинг айтганлари (4-нчи бет).

Польшадаги сайловларда демократик партиялар блокининг порлоқ ғалабаси (4-нчи бет).

ОБЛАСТЬ ВА РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИНИНГ МУҲИМ СИЁСИЙ ВАЗИФАСИ

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов куни яқинлашмоқда. Ўзбекистон меҳнаткашлари бу тарихий кунни сталинча бешйиллик планни бажариш соҳасида янги-янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар. Сайловларга тайёргарлик меҳнаткашлар оммасининг сиёсий фаолияти борган сари ошган ва фидокорона меҳнат қилаётган бир вазиятда ўтмоқда, сайлов кампанияси халқимизнинг ма'навий-сиёсий бирлигининг мустаҳкам эканини намойиш қилмоқда.

Сайлов куни яқинлашган сари партия ташкилотларининг омма ўртасида олиб бораётган сиёсий ишларнинг ҳажми ҳам кенгаймоқда ва янги-янги шаклларга эга бўлмоқда. Омма ўртасида большевикча агитация олиб боришда энг кучли қурол бўлган газеталаримиз устига сайлов кампанияси даврида катта ва мас'улиятли вазифалар юклатилган. Газеталаримиз социализм қурилиши натижасида мамлакатимизнинг хўжалик ва маданий ҳаётида юз берган жиддий ўзгаришлар тўғрисида, дун'ёда ягона демократик Конституция бўлган сталинча Конституциянинг улуғ принциплари ҳақида меҳнаткашлар оммаси ўртасида тушинтириш ишларини кун сайин ва изчиллик блан олиб боришлари керак. Бу эса область ва район газеталари олдида турган муҳим сиёсий вазифадир. Газеталаримиз навбатдаги хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳисобга олган ҳолда, газетанинг ҳарбир сонини чуқур ўйлаб тузилган план асосида чиқаришлари лозим.

Ўзбекистоннинг саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданияти соҳасидаги ғалабаларини жонли мисоллар ва равшан далиллар келтирган ҳолда оммабоп тилда кенг пропаганда қилиш, меҳнаткашлар оммасига сталинча Конституциянинг улуғ принципларини, сайлов тўғрисидаги Низомни тушинтириш, коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари блан сайловчиларни тўла таништириш лозим.

Республикамиздаги бирқанча область ва район газеталарида сайловларга тайёргарлик масалаларини бир ёқлама ёритиш, я'ни округ ва участка сайлов комиссияларининг ташкилий ишларидаги камчиликларни ўз вақтида очиб ташламаслик ҳоллари ҳали ҳам давом этмоқда.

Сайловнинг муваффақиятли ўтказилиши — сайлов участкасида сиёсий-оммавий ва ташкилий ишларнинг қўйилишига боғлиқ эканлигини сра унутмаслик керак. Рўйхатлар қандай тузилган, сайловчилар ўз номзодларини яхши биладиларми, хонадонларда агитация қандай олиб борилаётир, партия ташкилотлари бу ишда қандай амалий ёрдам бераётирлар? Бу масалаларга доир хабарлар газеталаримизнинг кундалик сонида ўзига муносиб жой олмоғи, камчиликлар қаттиқ танқид остига олиниб, яхши тажрибалар умумлаштирилиши лозим. Афсуски, бизнинг бирқанча область ва район газеталаримиз Олий Советга сайловларга тайёргарлик масалаларини ёритишнинг сиёсий аҳамиятини ҳали ҳам етарлик даражада тушинганларича йўқ ва бу соҳадаги вазифаларни жуда юзаки бажармоқдалар.

Фарғона область партия комитетининг органи «Коммуна» газетаси сайловларга тайёрлик масалаларини жуда юзаки ёритмоқда. Областьнинг бирқанча районларида, ҳатто Фарғона шаҳридаги айрим участкаларда, хонадонларда агитация ишлари яхши йўлга қўйилмаган, агитаторлар учун семинар ва консультациялар мунтазам бўлиб турмайди. Лекин, «Коммуна» газетаси саҳифаларида округ ва участка сайлов комиссияларининг ташкилий ишларидаги камчиликлар ҳақида, кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида олиб борилаётган сиёсий-оммавий ишлардаги камчиликлар ҳақида хабар ва мақолалар ёзилмайди. Сайловларга тайёргарлик масалаларини бирмунча кенг ёритаётган «Бухоро ҳақиқати» саҳифаларида эса, сайловчиларнинг Низом тўғрисидаги саволларига ҳар томонлама тўла жавоб берадиган, Конституциямизнинг улуғ принципларини пропаганда қиладиган оммабоп назарий мақолалар кўринмайди.

Наманган область партия комитетининг органи «Сталин ҳақиқати» газетасида областьнинг саноат корхоналари, колхозлари эришган муваффақиятлар, сайловлар муносабати блан меҳнаткашлар оммасида ўсган сиёсий активлик ва меҳнат соҳасидаги ғайрат ва шижоатни кўрсатувчи материаллар камдан-кам босилади.

Ҳозирги кунда сайлов кампаниясининг энг ҳал қилувчи даврига кирдик. Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун агитация қилиш—газеталарнинг шу кечаю-кундуздаги муҳим вазифасидир. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган илғор ишчилар, колхозчилар, фан-техника арбобларини сайловчилар блан батафсил таништириш, номзодлар тўғрисида сайловчиларнинг фикрлари ва йиғилишлардаги сўзларига кенг ўрин бериш керак. Номзоднинг ижтимоий-сиёсий фаолиятини, халқ ҳамда ватан олдидаги хизматларини ёрқин мисоллар ва фактлар блан пропаганда қилиш керак.

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар кампанияси ишчилар, колхозчилар оммасининг ишлабчиқаришда, колхоз далаларида фидокорона меҳнат тобора кучаётган бир шароитда ўтмоқда. Саноат корхоналарида сайлов олди мусобақаси борган сари авж олмоқда.

Ўзбекистон илғор тракторчиларининг республика кенгаши сайлов кунларигача тракторларни ва қишлоқ хўжалик машина асбобларини тўла ремонтдан чиқариш мажбуриятини ўз устига олиб, республикамизнинг барча тракторчиларига мурожаат қабул қилди. Область ва районлардан олинаётган сигналлар, баҳорнинг жуда яқинлашиб қолганлигига қарамасдан тракторлар ва қишлоқ хўжалик асбобларини ремонт қилиш бутунлай қониқарсиз эканлигини тасдиқламоқда. Айниқса Самарқанд, Қашқадар'ё ва Фарғона областьларида трактор ремонти кечирилмаслик даражада бўш бормоқда. «Ленин йўли», «Қашқадар'ё ҳақиқати» газеталари ва бу областьларда чиқаётган район ва шаҳар газеталари эса бу аҳволдан ташвишга тушмаётирлар. Бу газеталар тракторчилар республика кенгаши мурожаати асосида, МТС ларда сайлов олди мусобақасини кучайтиришга бошчилик қилмаётирлар. Тракторларни ўз вақтида ремонт қилиш, бу йил пахтадан мўл ҳосил олиш учун асосий шарт эканини етарли даражада тушинмаётган партия ва совет ташкилотлари раҳбарларини аямасдан қаттиқ танқид қилмаётирлар. Бу газеталар сайлов кампаниясини, сталинча бешйилликнинг иккинчи йили кўкламига большевикча тайёрлик кўриш масалалари блан боғлаб олиб бормаётирлар.

Сайловларга тайёргарлик масалаларини газеталарда юксак ғоявий-сиёсий даражада принципиал тарзда ёритиш, ташаббускор бўлиш, большевик матбуотининг шонли ан'аналаридан намуна олиш, агитациянинг янги-янги шаклларидан фойдаланиш — ҳарбир матбуот ходимининг муқаддас бурчидир.

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар кампанияси область ва район газеталарининг омма ўртасида олиб борадиган сиёсий ишларига кўрик бўлади. Сайловлар кампанияси ҳарбир газетанинг омма блан нечоғлиқ мустаҳкам боғланганлигини кўрсатувчи ойна бўлиб хизмат қилади. Газеталаримиз ўтган сайловларда қозонган тажрибаларини ишга солиб, омма ўртасида сиёсий ишларни тобора кучайтириб, бўлажак сайловларда коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг тантанаси учун, сайловларнинг муваффақиятли ўтиши учун муносиб ҳисса қўшадилар.

„Лук“ журнали ўртоқ Сталиннинг Эллиот Рузвельт блан қилган мусоҳабасини э'лон қилди

НЬЮ-ЙОРК, 20 январь (ТАСС). «Лук» журнали Эллиот Рузвельтнинг 1946 йил 21 декабрьда ўртоқ Сталин блан қилган мусоҳабаси тўғрисидаги мақоласини босиб чиқарди. Бу мақолада Рузвельт томонидан берилган 12 саволга И. В. Сталиннинг берган жавоблари бор. Қуйида Рузвельтнинг саволлари ва И. В. Сталиннинг бу саволларга берган жавобларини келтирамиз:

1. Савол: Қўшма Штатлар каби демократия мамлакати ҳозирги замонда, Совет Иттифоқида мавжуд бўлган коммунистик давлат усул-идора шакли блан бир қаторда дўстона яшаши мумкин ва бу икки томон бир-бирининг ички сиёсий ишларига аралашмоққа ҳаракат қилмас, деб ўйлайсизми?

Жавоб: Ҳа, албатта. Бу мумкингина эмас, балки ма'қул ва амалга ошадиган бир ишдир. Уруш бўлиб турган вақтда энг оғир фурсатларда усул-идора шаклидаги тафовут ҳар икки мамлакатимизнинг бирлашиб душманни енгишларига мони' бўлмади. Энди тинчлик вақтида бу муносабатларни сақлаб қолиш имкони янада кўпдир.

2. Савол: Бирлашган миллатларнинг муваффақияти, сиёсат ва мақсадга доир асосий масалалар юзасидан Совет Иттифоқи, Англия ва Қўшма Штатлар ўртасида келишув бўлишига боғлиқ деб ўйлайсизми?

Жавоб: Ҳа, шундай деб ўйлайман. Бирлашган миллатлар ташкилотининг тақдири кўп жиҳатлардан мазкур уч давлат ўртасидаги ҳамжиҳатликка боғлиқдир.

3. Савол: Генералиссимус, Сиз бир-бирига саноат моллари ва хомаш'ёлар бериш ва олиш тўғрисида бизнинг мамлакатларимиз икки ўртада кенг иқтисодий битим қилсалар, бу битим умумий тинчликка эришиш йўлида муҳим бир қадам бўлади деб ўйлайсизми?

Жавоб: Ҳа, бундай қилинса умумий тинчлик барпо қилиш йўлида муҳим қадам қўйилган бўларди деб ўйлайман. Албатта мен бунга қўшиламан. Халқаро савдонинг кенгайиши, бизнинг икки мамлакатимиз ўртасида яхши муносабатларнинг кучайишига кўп жиҳатдан ёрдам беради.

4. Савол: Бирлашган миллатларнинг Хавфсизлик Кенгаши томонидан Бирлашган миллатларнинг жам'иянинг қуролли кучларидан қаердаки уруш чиқиш хавфи тинчликни таҳлика остида қолдирса дарҳол шу ерда ҳозир бўладиган халқаро бир полиция тузилишини Совет Иттифоқи ёқлайдими?

Жавоб: Албатта ёқлайди.

5. Савол: Агар Сиз Бирлашган миллатлар атом бомбасини назорат қилиб туриши керак деб ҳисоблансангиз, буни Бирлашган миллатлар қандай бўлса бўлсин қурол тайёрловчи текшириш институтлари ва саноат корхоналарининг ҳаммаси устидан тафтиш ва назорат қилиш ҳамда атом қувватидан урушга тааллуқи бўлмаган ишларда фойдаланишни назорат қилиш ва унинг тараққийсини назорат қилиш йўли блан амалга ошириши керак эмасми. (Бу ўринда Эллиот Рузвельт қавс ичида бу сўзларни айтади: «Сталин дарҳол менга «умуманми?» деб савол берди. Мен унга «Ҳа, лекин қисман Россия ҳам бу планга розилик берадими дедим»).

Жавоб: Албатта. Тенглик асосига мувофиқ Россия учун ҳечқандай истисно қилинмаслиги керак. Бошқа мамлакатлар тафтиш ва назоратнинг қандай қоидаларига бўйсунсалар, Россия ҳам шу қоидаларга бўйсунмоғи керак. (Бу ўринда Рузвельт қавс ичида айтади: «Унинг жавобида ҳечқандай тараддуд аломати йўқ эди. Вето ҳуқуқини чеклаш масаласи ҳатто эсга ҳам олинмади).

6. Савол: Ҳозирги пайтда умумий тинчликни таҳликага солаётган барча халқаро масалаларни музокара қилмоқ учун уч улуғ давлат раҳбарларининг яна бир мажлисини чақирмоқ фойдали деб ўйлайсизми?

Жавоб: Мен бир эмас, бирнеча кенгаш бўлиши керак деб ўйлайман. Агар бирнеча марта кенгаш қилинса, бу кенгашларнинг фойдаси кўп бўлар эди. (Бу ўринда Рузвельт қавс ичида айтади: «Бу чоқда меним хотиним, бу хил кенгашлар мазкур ҳукуматларнинг қуйироқ даражада турган вакиллари ўртасида ҳам яқинроқ муносабатлар барпо бўлишига ёрдам берса керак деб ўйлайсизми деб сўради. Сўнгра хотиним уруш вақтидаги конференциялар натижасида шундай вазият туғдирилганмиди, деб ҳам сўради. Сталин унга қараб кулимсираб деди: «Бунга ҳеч шак-шубҳа йўқ. Уруш вақтида бўлган кенгашлар ва уларнинг натижалари қуйироқ босқичларда ҳамжиҳатлик блан ишлашга анча ёрдам берди»).

7. Савол: Афандим, Сизнинг бошқа мамлакатларга оид бўлган кўп сиёсий ва ижтимоий масалаларни ҳамиша текшириб турганлигингиздан хабарим бор. Шу сабабдан Сиздан сўрамоқ истар эдимки, Қўшма Штатларда ноябрь ойида бўлиб ўтган сайловлар халқнинг Рузвельт сиёсатига ишонишдан қайтиб, унинг сиёсий муҳолифларининг Европа ишларига аралашмаслик сиёсатларига томон оғиб кетганидан шаҳодат беради деб ўйламайсизми?

Жавоб: Мен Қўшма Штатлар халқининг ички турмуши блан у қадар яхши ошна эмасман, лекин назаримда, сайловлар шуни кўрсатадики, ҳозирги, ҳукумат марҳум президент вақтида жамланган ма'навий ва сиёсий ютуқларни беҳудага исроф қилаётганга ва бу йўл блан республика тарафдорларининг ғалабасига йўл очганга ўхшайди. (Бу ўринда Рузвельт қавс ичида айтади: «Менинг тубандаги саволимга Генералиссимус жуда та'кидлаб жавоб берди»).

8. Савол: Рузвельт вафотидан бери Сизнинг мамлакатингиз блан бизнинг мамлакатимиз ўртасидаги дўстона муносабат ва алоқанинг сусайишига сабаб нима бўлди деб ўйлайсиз?

Жавоб: Агар бу савол Америка халқи блан рус халқи ўртасидаги муносабат ва алоқаларга доир бўлса, бу ҳолда муносабат ҳеч ёмонлашгани йўқ, балки аксинча яхшиланди деб ўйлайман. Лекин икки ҳукумат ўртасидаги муносабатга келсак, булар ўртасида англашилмовчиликлар бўлди. Вазият бирмунча ёмонлашди. Сўнгра, бунинг кетидан катта ғовға кўтарилди. Муносабат тобора яна ёмонлашади, деб шовқин кўтара бошладилар. Лекин бу ўринда мен тинчликни бузадиган ёки уруш чиқазадиган ҳечбир ваҳима кўрмайман. Улуғ давлатларнинг ҳечқайсиси, гарчи улардан биронтасининг ҳукумати уруш чиқазмоққа ҳаракат қилгундай бўлса ҳам, ҳозирги вақтда иттифоқчи бошқа бир давлат қаршисига, бошқа бир улуғ давлат қаршисига катта қўшин отлантириб чиқаза олмайди, чунки ҳозирги вақтда ҳеч ким ўз халқисиз уруш қилаолмайди, аммо, халқ урушни истамайди. Халқлар урушдан чарчадилар. Бундан ташқари яна уруш чиқармоқ учун далил бўладиган аниқ ма'лум ва равшан мақсад йўқ. Урушдан мақсад нима эканини ҳеч ким тушинолмас эди. Шунинг учун мен Қўшма Штатлар ҳукуматининг ба'зи вакиллари Қўшма Штатлар блан бизнинг ўртамиздаги муносабатлар ёмонлашди, десалар ҳам, мен буни ҳечбир қўрқинчли ҳол деб билмайман. Бу мулоҳазаларга кўра мен яна уруш чиқиш хавфи сра йўқ деб биламан.

9. Савол: Сизнинг мамлакатингиз блан бизнинг мамлакатимиз маданий ва илмий масалаларда бир-бирларига ҳар нарсадан ма'лумот бериб туришлари кераклигини Сиз ма'қул топасизми? Яна, студентлар, артист, олим ва профессорларни ҳар икки мамлакат бир-бирларига юбориб туришларини Сиз ма'қул топасизми?

Жавоб: Албатта ма'қул топаман.

10. Савол: Қўшма Штатлар блан Совет Иттифоқи Узоқ Шарқ халқларига ёрдам бериш тўғрисида узоқ муддатга чамаланган умумий бир сиёсат тадорикини кўрмоқлари керак эмасми?

Жавоб: Агар бунинг имкони бўлса, бу ишни мен фойдали деб биламан. Ҳар ҳолда бизнинг ҳукуматимиз Узоқ Шарқ масалалари тўғрисида Қўшма Штатлар блан бирга умумий бир сиёсат тутишга тайёрдир.

11. Савол: Агар Қўшма Штатлар блан Совет Иттифоқи ўртасида заём ёки қарз бериш тўғрисида битим қилингундай бўлса, бу хил битимлар Қўшма Штатларнинг экономикасига узоқ муддат фойда етказадими?

Жавоб: Бу хил қарз бериш йўллари Қўшма Штатларга ҳам, Совет Иттифоқига ҳам фойда келтириши шубҳасиз. (Бу ўринда Рузвельт қавс ичида айтади: «Бундан кейин мен Европанинг кўп мамлакатларида ҳаммани очиқдан-очиқ ташвишга солаётган саволни бердим»).

12. Савол: Германиянинг Америка ва Англия томонидан оккупация қилинган қисмларида идораларни нацистлардан тозалаш ишлари амалга оширилмаганлиги совет ҳукуматининг хавотирланишига жиддий бир асос бўла оладими?

Жавоб: Йўқ, бу ҳол жиддий хавотир қилишга асос бўлмайди, лекин ҳаммамиз қилишимиз керак бўлган умумий вазифанинг бу қисмининг амалга оширилмаётганлиги совет ҳукуматига албатта хуш келмайди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОСОАВИАХИМ СОЮЗИНИ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР мудофааси ва авиация-химия қурилишига ёрдам берувчи жамиятлар союзи (Осоавиахим) СССР мудофаасини мустаҳкамлаш соҳасида муваффақиятли ишлаганлиги учун, мазкур союзнинг ташкил этилганига 20 йил тўлиши муносабати блан **Қизил Байроқ** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ШВЕРНИК.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль,
1947 йил 22 январь.

Осоавиахим Марказий Советига

ВЛКСМ Марказий Комитети Осоавиахимнинг йигирма йиллиги кунида унинг а'золарига қизғин комсомоллик саломини юборади.

Осоавиахим большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида кенг қурилиш шароитида ҳам, Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам Совет Армиясига резервлар тайёрлаш, ҳаво ҳужумига қарши ва химиявий ҳужумга қарши мудофаа чораларини аҳолига ўргатиш соҳасида катта ишлар қилди. Барча қўшин турларининг Осоавиахим томонидан тарбияланган жангчилари—учучилар, парашютчилар, автомотоҳайдовчилар, отлиқлар, пулемётчилар, снайперлар, ворошиловчи мерганлар, радистлар немис босқинчиларига ва япон империалистларга қарши фидокорона курашдилар. Совет ҳукумати улардан кўпини қилган хизматлари учун юксак мукофотлар блан тақдирлади.

Урушдан кейинги даврда Осоавиахим ташкилотлари кўпгина инструкторлар ва ёш жангчи миначилар тарбиялаб етиштирдилар. Улар немис босқинчиларидан озод қилинган районлардаги миналарни йиғиштириб олишда фидокорона катта иш қилдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитети маҳкам ишонч билдириб айтадики, Осоавиахим Союзи Улуғ Ватан урушининг тажрибаларини яхши ўрганиб, Ватан олдидаги ўз бурчини бундан кейин ҳам шараф блан бажаради, Совет давлатининг ҳарбий-иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга фаол ёрдам беради, ёшларни совет ватанпарварлиги руҳида, социалистик Ватанга фидокорона хизмат қилишга тайёр туриш, большевиклар партиясига, унинг йўлбошчиси ўртоқ Сталинга садоқат руҳида тарбиялашда амалий ёрдам беради.

Бутун Иттифоқ Ленинчи Коммунист Ёшлар Союзининг Марказий Комитети.

СССР Осоавиахим Марказий Советига

Бутун Иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети совет ватанпарварлари жамияти—Осоавиахимнинг шонли 20 йиллиги кунида уни қизғин табриклайди ва қутлайди.

Осоавиахим Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг оммавий тарбия ташкилотларидан бири бўлиб, янги жамоатчи активларни ўстирмоқда ва кўпайтирмоқда.

Мамлакатимизнинг касаба союзларига бирлашган миллионларча ишчи ва хизматчилар Осоавиахимнинг социалистик давлат қудратини мустаҳкамлаш йўлидаги ишларига юксак баҳо берадилар.

Осоавиахимнинг Ватан олдидаги хизматлари Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунларида айниқса яққол ва равшан кўринди. Мамлакатимиз меҳнаткашларининг ташаббускор кўнгилли мудофаа ташкилотларининг бутун кучи Ватан урушида тўла гавдаланди. Ҳозирги вақтда Осоавиахим кенг совет гражданлари оммасига автомобиль, трактор, мотор ва радио ишларини ўргатмоқда. Бу ишларнинг ҳаммаси урушдан кейинги даврда Ватанимиз халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришдан иборат янги бешйиллик планни амалга оширишга анча ёрдам беради.

ВЦСПС Осоавиахимнинг меҳнаткашлар ўртасида тарбиявий ва ҳарбий-оммавий ишларни уюштиришда бундан кейин ҳам муваффақиятларга эришувини тилайди ва ишонч билдириб айтадики, Осоавиахим Ватан олдидаги ўз бурчини шараф блан бажаради ва бундан кейин ҳам ўз халқига, Ленин-Сталиннинг улуғ ишига фидокорона хизмат қилади.

ВЦСПС Президиуми.

Сайловчилар ўз номзодлари блан учрашмоқдалар

Яқинда Сталинград сайлов округининг сайловчилари ўз номзодлари — Чкалов номли заводнинг стахановчи мастери Варвара Фёдоровна Торопилкина блан учрашдилар.

Учрашув йиғилишини ишончли киши ўртоқ Назиров очиб, сайловчиларни шу округда ЎзССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинган ўртоқ Торопилкинанинг таржимаий ҳоли блан таништирди ва сайловчиларни коммунистлар блан партиясизлар Сталинча блокининг номзоди бўлган ўртоқ Торопилкина учун якдиллик блан овоз беришга чақирди.

Биринчи бўлиб ЎзССР да хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ Шермуҳамедов сўз олади.

Биз бугун Чкалов номли заводнинг стахановчи мастери Торопилкинанинг ким эканлиги блан тўла танишиб чиқдик. Ўртоқ Торопилкина серғайратлиги, камтарлиги ва меҳнатга бўлган муҳаббати блан завод коллективида катта обрў қозонган. Ўртоқ Торопилкина биз сайловчиларнинг ҳам ишончимизни оқлашига шубҳа қилмаймиз. Мен барча сайловчиларни ватанимизнинг содиқ қизи Варвара Фёдоровна Торопилкина номзоди учун овоз беришга чақираман.

Сўзга чиққан ўртоқ Торопилкина ўзига ишонч билдирганлари учун сайловчилардан миннатдор эканлиги ва уларнинг бу ишончига муносиб ишлажагини айтди.

★ ★ ★

Тошкентдаги юридик институти биносига Микоян сайлов округидаги сайловчилардан 300 дан ортиқ киши тўпланди. Улар бу ерга ЎзССР Олий Совети депутатлигига шу округда номзоди рўйхатга олинган ўртоқ Аббос Тожиев блан учрашиш учун йиғилганлар.

Йиғилишни округнинг ишончли кишиси ўртоқ Собир Муҳамедов очади. Ўртоқ Муҳамедов депутатликка номзод қилиб кўрсатилган Тошкент шаҳар Москва район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Аббос Тожиевнинг таржимаий ҳоли ва иш фаолияти тўғрисида сўзлайди.

«Шарқ гули» артелининг ходими Ғафурова, юридик институтнинг студенти Содиқова, Райпромкомбинат ишхонасининг бошлиғи Пеккер ўртоқлар чиқиб сўзлайдилар. Нотиқлар ўртоқ Аббос Тожиевни яхши билажаклари, унинг халқ манфаати йўлида қилаётган хизматлари ҳақида муфассал сўзлайдилар. Сўзга чиққан ўртоқлар коммунистлар блан партиясизлар Сталинча блокининг номзоди ўртоқ Тожиев учун якдиллик блан овоз беражакларини гапириб, барча сайловчиларни ҳам ўртоқ Тожиев номзодини ёқлаб овоз беришга чақирадилар.

☆ ☆ ☆

Тошкент шаҳар Киров сайлов округининг 22-нчи участкасида шу округда ЎзССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинган Мария Ивановна Саяпина блан сайловчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди.

— Менинг фидокорона меҳнатим — дейди ўртоқ Саяпина—сизларнинг менга билдирган юксак ишончингизга эриштирди. Мен халқимнинг бу ишончини тўла оқлаш учун тинмай меҳнат қилишга сўз бераман.

Йиғилишда сайловчилардан олти киши чиқиб сўзлади. Улар коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзоди ўртоқ Саяпина учун овоз беражакларини айтиб, барча сайловчиларни муносиб номзод учун овоз беришга чақирдилар.

Янги газлама корхоналари қурилади

СССР Тўқимачилик саноати министрлиги бу йил 6 та янги катта газлама корхоналари қуришга киришади. Красноярскда меланж комбинати, Чимкентдаги чит ва сурп комбинати, Новосибирск комбинати, Грузия ССРнинг Гори шаҳрида газлама комбинати, Тошкентда ип йигириш фабрикаси ва Канск комбинатининг иккинчи навбати қурилади.

Гори шаҳридаги газлама комбинатида маркизет, батис, зефир, вуаль-креп ва шу сингарилар ишлабчиқарилади. Тошкент фабрикаси ипларнинг ҳарқандай хилларини тайёрлайди.

Канск комбинатининг иккинчи навбати, Чимкент комбинати, Гори шаҳридаги комбинат ва Тошкент ип-йигириш фабрикасининг маҳсулот чиқариш планлари тасдиқланди ва бу корхоналар қуриладиган жойлар танланди. Ана шу корхоналарни қуриш йўлида тайёрлик ишлари бошланди. Йилнинг иккинчи ярмида асосий бинокорлик ишларига киришилади.

(ТАСС).

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Ленинчи Коммунист Ёшлар Союзининг XI қурултойи 1947 йил 30 январь, кеч соат 6 да, Тошкент шаҳар Свердлов номидаги театр биносида очилади.

Қурултой вакиллари Ўзбекистон Ленинчи Коммунист Ёшлар Союзи Марказий Комитетида (Коммунистическая кўчаси, 23-нчи уй), рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

КОММУНИСТЛАР БЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР СТАЛИНЧА БЛОКИНИНГ НОМЗОДЛАРИ

Қаҳрамон раис

1909 йилда Матшукур аканинг кичик кулбасида тўртинчи ўғил—Аҳмаджон дун'ёга келди. Миллионлар сингари Аҳмаджон Шукуровнинг ҳам ҳақиқий ҳаёти Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин бошланди. Аҳмаджон Баҳмал қишлоғида ташкил этилган «Пахтачилик» колхозига биринчи бўлиб кирди. У, колхозда оддий а'зо, сўнгра звено бошлиғи ва бригада бошлиғи бўлиб ишлади. Ўртоқ Аҳмаджон Шукуров колхоз хўжалигини мустаҳкамлаш йўлида хормай-толмай меҳнат қилди.

Немис фашист босқинчилар севимли ватанимизга қарши ҳужум қилгандан кейин, 1942 йилда Аҳмаджон Шукуров Қизил Армия сафига кетди. Улуғ Ватан учун олиб борилган курашда совет жангчисига хос маҳорат ва садоқат блан қаҳрамонона жанг қилди.

Қўшинларимиз Тула атрофида немис-фашист босқинчиларга қарши кескин ҳужум бошлаган вақтда, Аҳмаджон Шукуров совет жангчиларининг олдинги сафларида борди ва ажойиб ботирлик кўрсатди. Шунда у жасур пулемётчи сифатида қилган жанговар хизматлари учун Қизил Юлдуз ордени блан мукофотланди.

Орёл шаҳри учун бўлган жангларда станокли пулемёт наводчиси сержант Аҳмаджон Шукуров қаҳрамонлик кўрсатди. Орёл шаҳридан 25 километр масофадаги Золоторёвка қишлоғида немислар бизнинг қўшинларимизга қарши ҳужумга ўтдилар. Шунда Аҳмаджон Шукуровга энг муҳим вазифа топширилди. У, ўз пулемёти блан душман атакасини қайтариши ва жангчиларимизнинг илгари босишларига йўл очиб бериши лозим эди. Аҳмаджон пулемётини илгари суриб, «Ватан учун, Сталин учун» деб олға ташланди.. Бўлинма илгари босди. Золоторёвка қишлоғига биринчи бўлиб кирган баҳодир жангчиларимиздан бири Аҳмаджон Шукуров бўлди. Ана шунинг учун ҳам Золоторёвка қишлоғи Аҳмаджон Шукуров номига қўйилди ва унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Ўртоқ Аҳмаджон Шукуров 1944 йилнинг охирида ўз юртига қайтиб келди. Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги йўлида қаҳрамонона жанг қилган бу йигит ўз қишлоғига қайтиб келгач яна меҳнатга тутинди ва Шукуров номли колхозда пахта ҳосилини ошириш учун колхозчилар блан биргаликда зўр ғайрат блан ишлади.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Аҳмаджон Шукуров 1945 йилда ЎзК(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги бир йиллик партия раҳбар кадрлар тайёрлаш мактабига келиб ўқиди. У, большевизм тарихини қунт блан ўрганди, ўзининг ғоявий савиясини тинмай оширди. Унинг марксизм классиклари асарларини мустақил ўқиш ва дарсларни ўзлаштиришда кўрсатган фаолияти барча ўқувчиларга намуна бўларли эди.

Ўртоқ Аҳмаджон Шукуров партия мактабини а'ло баҳо блан тамомлар экан, бу мактаб менга Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабамизнинг тарихий моҳиятини пухта билиб олишга, партиямизнинг шонли тарихини, марксизм-ленинизм назариясини ўрганишга имкон берди, деди.

Ўртоқ Аҳмаджон Шукуров мактабни битиргандан кейин яна ўз колхозига борди. Колхозчилар уни колхоз правлениясининг раиси қилиб сайладилар. Ўртоқ Шукуров колхознинг раҳбари сифатида Сталинча бешйилликнинг биринчи йилида пахтачиликни тиклаш ва ривожлантириш ишига ўз колхозининг а'золарини сафарбар эта олди. Ўтган йили Шукуров номли колхоз Киров районида энг илғор колхозлар даражасига кўтарилди. 130 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 17,5 центнердан пахта топширилди. Колхознинг йиллик даромади 1945 йилга қараганда, 1946 йилда икки баравар ошди. 21 хўжаликка янгидан уй-жой қуриб берилди. Ҳозир колхозда электр станция ва ҳаммом қуриш учун тайёрлик ишлари олиб борилаётир.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Аҳмаджон Шукуров ўзбек халқининг севимли фарзандларидан бири. Фарғона область Киров район меҳнаткашлари унга катта ишонч билдириб, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига 132-нчи Киров сайлов округидан номзод қилиб кўрсатдилар.

М. ЭЛМУРОДОВ.

Меҳрибон врач

Врач Антонина Алексеевна Шорохова 1916 йилда Москвадан Тошкентга келди ва шаҳар касалхонаси ҳузурида Ўрта Осиёда биринчи бўлмиш гинекология бўлимини очди. Ўша вақтда Тошкент шаҳар туғруқхонасига мудирлик қилди, 1919 йилдан бошлаб туғруқхонада консультант бўлиб ишлайди. А. А. Шорохова Тошкентда ишлай бошлаган йиллардаёқ илмий тўгарак ташкил этди, орадан кўп ўтмай, бу тўгарак Ўрта Осиё врачлари илмий жамиятининг акушерлик-гинекология бўлимига, сўнгра Ўзбекистон ССР Акушер-гинекологлар жамиятига айланди. У, мазкур ташкилотга 20 йил муттасил раҳбарлик қилди.

Антонина Алексеевна — мамлакатимизнинг кўзга кўринган олимидир. У «Одамларда сун'ий уруғлантириш» проблемасини муваффақият блан ҳал қилиб, Иттифоқимизга ва ҳатто чет элларга танилди. У, аҳолининг турли группаларини текшириб ва кўпдан-кўп материалларни назарий ҳам амалий жиҳатдан ишлаб, фарзандсизлик сабабларини аниқлаш ва уни даволаш усулларини такомиллаштирди. Профессор Шорохованинг «Фарзандсизлик тўғрисидаги та'лимотнинг асослари» номли катта асари фақат СССРдагина эмас, чет элларда ҳам бирдан-бир асар ҳисобланади. Америка Қўшма Штатларининг йирик олимларидан Дикинсон, Губнер, Сеймур ва бошқалар Совет профессорининг бу асарига юксак баҳо бердилар. Профессор Шорохованинг «Одам ва сут эмизувчилар селекциясидаги янги йўллар» деган асари унинг номини Иттифоқимиздаги биолог ва чорвадорларга ҳам машҳур қилди. Шорохованинг кашфиётлари гинекология дарслигида ҳам баён қилинган.

Антонина Алексеевна исте'додли олим бўлиш блан бирга, ажойиб педагог ҳамдир. У, 1923 йилдан 1933 йилгача Ўрта Осиё Давлат университетининг медицина факультетида дарс берди. 1934 йилдан бошлаб Ўрта Осиё врачлар малакасини ошириш институтида лекция ўқиди ва машғулот ўтказди. Тахтапулдаги акушерлик-гинекология касалхонаси А. А. Шорохованинг номи блан боғланган. У, ана шу касалхонани барпо этишда фаол қатнашди ва унга раҳбарлик қилди.

Ўзбек хотин-қизлари севикли врач Шороховани яхши биладилар ва уни ҳурмат қиладилар. Марҳум Йўлдош Охунбобоев айтганидек, умуман врачдан қўрқадиган узоқ қишлоқ хотинлари ҳам Шороховага кўринишни истайдилар. Бунинг сабаби равшан: ўзбек тилини яхши билиб олган Антонина Алексеевна хотинларнинг сўзларига зўр э'тибор блан қулоқ солади ва уларни усталик блан даволайди.

Ўзбекистон ҳукумати профессор Шорохованинг врачлик, илмий-педагоглик ва жамоатчилик фаолиятини тақдирлаб, унга ЎзССРда хизмат кўрсатган врач унвонини, сўнгра Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби унвонини берди. Иттифоқ ҳукумати А. А. Шороховани Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотлади.

Тошкент шаҳридаги 16-нчи сонли Сталин сайлов округининг меҳнаткашлари Антонина Алексеевна Шороховани ЎзССР Олий Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатиб, унга зўр ишонч билдирдилар. Ўзбек хотин-қизларининг меҳрибони профессор А. А. Шорохова шу ишончни албатта оқлайди!

Проф. З. УМИДОВА.
Медицина фанлари доктори.
Доц. С. ШОХОБИДДИНОВ.
Медицина фанлари кандидати.
Врач В. РАҲИМОВ.

Тўқувчиларнинг устози

Мария Ивановна Волжанкина-Лошчинина Фарғонадаги Дзержинский номли тўқув комбинатида унумли меҳнат қилиши ташаббускорлиги блан танилган ишчидир.

Бундан бирнеча йил илгари энг яхши тўқувчи 4 та дастгоҳда ишлар эди. Мария Ивановна бирданига 24 дастгоҳда ишлашга ўтишини айтгач, кўп киши бунга таажжубланди.

— Ўйламасдан гапириб қўйди. Энди нима қилар экан? Хўш, кўрамиз,—дер эдилар ба'зи кишилар. Иш бошланган кунда Мария Ивановна атрофида кўпгина кишилар тўпланиб, унинг ишини кузатиб турдилар. Дастгоҳлар юргизилди. Цехдаги механизмларнинг шовқин-сурони кўтарилди. Мария Ивановнанинг чаққонлигини кўрган кишилар унинг ва'даси қуруқ ва'да эмаслигига ишондилар. Шу куни Мария Ивановна нормасини 115 процент бажарди. Бирнеча кундан кейин у, бирданига 54 дастгоҳда ишлашга кўчди.

Фарғона тўқув комбинатидаги ҳамма тўқувчилар Мария Ивановнани севадилар. У чарчашни билмайди, ҳамма вақт ўз мақсадига эришиш учун курашади. У ишчиларга яхши маслаҳатлар беради. У ўзининг бой тажрибаларини ёшларга ўргатади, уларни ҳалол ишлашга, техникани яхши эгаллашга чақиради.

— Кимки ўз ишини севса, ҳечқачон хор бўлмайди,—дейди у, ёшларга насиҳат қилиб,—меҳнат севган киши ўз муродига етади. Бизда яхши ишловчиларни қадрлайдилар. Мана мен неча йил мобайнида жуда кўп мукофотлар олдим, дейди Мария Ивановна.

Ёшлар кечқурунлари Мария Ивановнанинг уйига тўпланадилар. Мария Ивановна ёшларга революциядан аввал Ивановодаги тўқимачилик фабрикасида ишлаган кунлари ҳақида гапириб беради. У бир суҳбатда VIII Фавқулодда Советлар қурултойига вакил бўлиб борганини гапириб берди:

— Мен VIII Фавқулодда Советлар қурултойига вакил бўлиб бориш шарафига эга бўлдим. Кремль саройида Сталин Конституциясини тасдиқлашда қатнашдим. Яхши ишласангиз бахтингиз очилади, ватан олдида ҳам, халқ олдида ҳам юзингиз ёруғ бўлади.

Бундан 10 йил аввал биринчи республика стахановчилари слётида Мария Ивановна блан учрашган эдик. У слёт минбарига чиқиб, Фарғона тўқимачилик комбинатида кўп дастгоҳда ишловчилар тажрибаси ҳақида гапирган эди.

Орадан кўп йиллар ўтиб кетди. Аммо, Мария Ивановна ҳозир ҳам ўша вақтдагидек тетик. У, 10 йил давомида бирнеча ўнлаб ёш тўқувчи кадрлар тарбиялаб етиштирди

Мария Ивановна блан суҳбатлашар эканмиз, унинг қандай қилиб тўқувчилар ҳурматига сазовор бўлганлиги аён бўлади.

Ф. КОМИЛОВ.

Донгдор пахтакор

Шукуржон Раҳмонова севикли ватанимизнинг бахтли ёшларидан биридир. Шукуржон 1923 йилда Хоразм областининг Хазорасп районида, Саноат қишлоғида камбағал деҳқон оиласидан туғилди. Колхоз тузуми камбағал оилага бахт йўлини очди. Шукуржон ёшлигиданоқ отаси блан ўз қишлоғида ташкил бўлган Фрунзе номли колхозга кириб ишлай бошлади. У колхозда ҳалол меҳнат қилди. Пахтадан юқори ҳосил олиш йўлларини кекса, тажрибакор пахтакорлардан ўрганди.

1941 йилда Шукуржон Раҳмоновани звено бошлиғи қилиб тайинладилар. Звено бошлиғи бўлиш унинг мас'улиятини яна ортдирди. У энди ўзи яхши ишлабгина қолмай, бошқаларнинг ҳам яхши ва унумли ишлашларини талаб қила бошлади, звено а'золарини тўплаб пахтадан қандай қилиб юқори ҳосил олиш йўлларини ахтарди. Пахтачиликни астойдил севган, ўз ишига муҳаббат қўйган Шукуржон Раҳмонова тез орада колхозчилар ўртасида обрў қозонди. 1942 йилда колхоз комсомол ташкилоти уни комсомол қаторига қабул қилди.

Ўртоқ Шукуржон Раҳмонова республикамизда пахтачиликни тиклаш ва янада ривожлантириш сталинча программасини бажариш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатининг актив қатнашчиларидан биридир. У 1946 йилда ҳарбир гектар ердан 28 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлди.

Ўртоқ Шукуржон Раҳмонова жамоат ишларида ҳам актив қатнашади. У 1942 йилдан бери ВКП(б) а'зоси. Колхоз бошланғич партия ташкилоти секретарининг ёрдамчиси.

Ўртоқ Раҳмонова пахтачиликни ривожлантиришдаги хизматлари учун 1944 йилда «Ҳурмат Белгиси» ордени, 1945 йилда «Шавкатли меҳнати учун» медали блан мукофотланди.

Шунинг учун ҳам Хоразм область Ҳазорасп районининг меҳнаткашлари ўртоқ Шукуржон Раҳмонованн Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Халқ артистлари

Улар ўзбек сан'атининг ифтихоридир. Улар ўзларининг бутун таланти ва билимини халқ қувончи учун бағишлаган оддий совет кишилари, ўз ишларининг сан'аткорларидир. Ўзбек халқи уларнинг республика олдидаги хизматларини қадрлайди.

Ўзбек халқи Ўзбекистон ССР Олий Советига ўзининг энг яхши вакилларини, турли касбдаги турли кишиларни номзод қилиб кўрсатар экан, севимли халқ артистлари—Ҳалима Носирова ва Тамарахонимнинг ҳам номини зикр қилди. Бу икки сан'аткор ўзбек совет сан'атининг энг кўзга кўринган ижодкорларидандир.

Ўтмишда эзилган, мазлума ўзбек хотин-қизлари артистлик сан'атини эгаллаш имкониятидан маҳрум эдилар. Шубҳасизки, у вақтларда ўзбек хотин-қизлари саҳнага чиқиш, сан'атнинг чўққиларини эгаллашни ҳаёлига ҳам келтиролмас эди.

Ҳурматли сан'аткор Уста олимнинг сан'атда донг чиқарган синглиси Нурхон ва Ҳалима Носированинг севимли дўсти гўзал Турсуной Ўзбекистонда биринчи бўлиб қора чодирни бошларидан иргитиб ташладилар ва артистлик сан'атини эгаллашга жур'ат қилдилар. Аммо, хурофот аҳллари ва буржуа миллатчилари халқимизнинг бу гўзал қизларини ваҳшийларча азоблаб ўлдирди. Ҳалима Носированинг хуш овозли катта опаси 70 ёшли муллага берилган эди.

Буюк ленинча-сталинча миллий сиёсат ва Сталин Конституциясининг порлоқ қуёши ўзбек хотин-қизларига янги, бахтиёр ижодий ҳаёт йўлини кенг очиб берди. Сталин қонунининг ҳаётбахш шу'лаларидан баҳраманд бўлиб, Ҳалима Носирова ва Тамарахонимнинг талантлари гуллаб-яшнади.

Москвада, Большой театрнинг кенг нурли саҳнасида Ҳалима Носирова «Гулсора» музикали драмасида Гулсора ролини ижро этди. У, кунлар ўзбек сан'атининг ўнкунлиги кунлари, ўзбек халқи исте'додига, унинг социалистик маданиятига кўрик кунлари эди. Ўша кунларда ўзбек қизи Ҳалимахоннинг талантига ҳамма қойил қолди.

Гулсора музикали драмасида Гулсора ролини ва «Фарҳод ва Ширин» музикали драмасида Ширин ролини порлоқ ижро этгани учун Ҳалима Носировага СССР халқ артисти деган юксак ном берилди.

Ўша унутилмас кунда, Кремль саройида Ҳалима буюк Сталинни кўрган кунда, ўтмиш ҳаёти кўз олдидан бирма-бир ўтди. У, ўзи туғилиб, болалик йилларини ўтказган Фарғонадаги «Тоғлик» қишлоғини эслади.

Ҳалима 6 яшар вақтида отаси ўлди. Болаларни боқиш она учун қийин эди, шунинг учун ҳам у, ўз болаларини Қўқондаги болалар уйига берди. Болалар уйида ўтказилган йиллар сезилмасдан ўтиб кетди. Ҳалима Тошкентга келди ва хотин-қизлар педагогика техникумига ўқишга кириб мустақил ҳаёт кечира бошлади.

Ҳалима техникумда биринчи марта саҳнага чиқди. У, драма тўгарагида қатнашди. Унинг ижро эттан биринчи роли келажак тақдирини ҳал қилди. Ҳалима артист бўлишга қат'ий қарор берди.

Яна ўқиш йиллари бошланди... Ҳалима, Бокудаги театр техникумини тамом қилганидан кейин, аввал Ҳамза номидаги драма театрида, кейин эса Тошкент музика театрида ишлай бошлади. Ҳалима ўшандан бери ўзининг бутун ҳаётини, ижодий илҳомини ва исте'додини ўзбек музика театрининг ривожланиши ҳамда миллий операнинг яратилишига бағишлаб келмоқда...

— Менинг ҳаётим,— ўзбек сан'ати блан чамбарчас борлиқ, — дейди Ҳалима Носирова.

Бу сўзлар бечиз айтилмаган. Республикамиз тобора ўсиб яшнагани сари, севимли артистнинг ҳам исте'доди тобора гуллаб яшнамоқда. Шунинг учун ҳам у ўзининг бутун талантини ва билимини Ватанга, халққа бағишламоқда.

...Горчаково станциясига туташган тор, чанг кўчада сайёр артистлар концерт қўймоқда эди. Тамара чилдирма зарбларига оёқ ташлаётган болаларнинг равон ҳаракатларига завқ блан тикилиб турарди. Ўша кундан э'тиборан ёш Тамара рақкоса бўлишга қарор берди.

Онанинг дўқлари, отанинг калтаклари қизчанинг сан'атга бўлган ҳавасини сўндиролмади. Тамара артист бўлди. Ўзбекистон саҳналарида биринчи марта очиқ юзли хотин киши ўйнай бошлади.

Кампирлар юзларини буриштириб, ёнбошларига тупириб қўйрдилар, хурофий миллатчилар уни ўлдирмоқчи бўлар эдилар. Аммо Тамара ўйлаган мақсадига дадил бораверди.

Тамарахоним бир тўда ашулачилар ва музикачилар блан бирга, Фарғона водисининг қишлоқ ҳам шаҳарларида кезиб юрди, сайлларда, шаҳар майдонларида ва чойхоналарда концерт бера бошлади.

Ўзбек халқ рақсларини синчиклаб тўплаб, уларни ўрганиб ва қайта ишлаб, Тамарахоним уларни яна халққа кўрсата бошлади.

Тамарахонимнинг ижодиёти Сталин Конституцияси қуёши остида рангдор ва қувноқ бўлиб ривожланиб кетди. Тамарахонимнинг номи, худди Ҳалима Носированинг номи каби, ўзбек совет сан'атининг ривожланиш тарихида энг фаҳрли ўринлардан бирини эгаллади.

Москва ва Париж театрларида, Лондонда бўлиб ўтган халқ рақси халқаро кўригида, Вена ва Будапешт саҳналарида, фронт ертўлаларида, Тинч океан флотидаги совет линкорларининг палубаларида—ҳамма ерда, Тамарахоним ўзининг сан'атини намойиш қилди ва шу блан бирга, ўзбек халқи совет сан'атининг гуллаб-яшнаганини ҳам намойиш қилди.

Халқлар рақсининг устаси Тамарахоним деярлик барча халқларнинг тилларида қўшиқлар айтади. Унинг ўзбек ва рус, грузин ва яҳудий, испан ва мўғул ҳамда бошқа ўнлаб тилларда айтган қўшиқлари барча томошабинларни бир хилда ҳаяжонлантиради.

Ҳалима Носирова ва Тамарахоним Ўзбекистон ССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловларда ҳам ўзбек халқи социалистик парламентига депутат қилиб сайланган эдилар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, халқ артистлари, Сталин мукофоти лауреатлари, орденлилар Ҳалима Носирова ва Тамарахоним Ўзбекистон меҳнаткашларининг қизғин муҳаббатига сазовор бўлган сан'аткорлардир.

Ўзбек халқи севимли сан'аткорларга бўлган ҳурматини шу сайлов кунларида яна изҳор қилди. Молотов сайлов округидаги фарғонали колхозчилар ўртоқ Ҳалима Носированн. Сайрам сайлов округидаги наманганли колхозчилар Тамарахонимни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Л. КОМИЛЖОНОВ.

Розалия Самойловна Землячка

Ленин-Сталин партиясининг кекса арбоби, меҳнаткашларнинг иши учун чарчамас ва фидокорона курашчи, ВКП(б) Марказий Комитетининг а'зоси, ўзининг бутун олижаноб ҳаётини, бутун кучини меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун берган Розалия Самойловна Землячка узоқ вақт касал ётганидан кейин 21 январьда 71 ёшга кирганида вафот этди.

Ўртоқ Землячканинг вафоти большевиклар партияси, совет халқи учун оғир йўқотишдир.

Ўртоқ Землячка партия ва ишчилар синфи блан бирга шонли йўл босиб ўтди.

Ўртоқ Землячка 1876 йилда туғилди ва ўнетти ёшиданоқ инқилобий кураш йўлига кирди. Ўртоқ Землячка РСДРП Киев Комитетининг а'зоси бўлиб қамоққа олинганида эндигина 20 ёшга тўлган эди. Ўртоқ Землячка ўша вақтда уч йилдан ортиқ турмада ётди.

Ленин «Искра»си чиқа бошлаганидан кейин ўртоқ Землячка «Искра»нинг агенти бўлади. Ленин ғояларини жўшқинлик блан пропаганда қилади. Шундан кейин, Розалия Самойловна партиянинг II қурултойига вакил қилиб сайланади. У қурултойда Ленин ғояларини қаттиқ туриб ҳимоя қилади. Қурултойдан кейин ўртоқ Землячка партия Марказий Комитетига а'зо қилиб ўтказилади ва Лениннинг раҳбарлиги остида ҳамда унинг тарафдорлари блан биргаликда меньшевикларга қарши раҳмсиз курашади.

Ўртоқ Землячка 1904 йилда Жанвада «22 большевик кенгаши»да қатнашди ва «Кўпчилик Комитетлари бюроси»га сайланди. У партиянинг III қурултойини ташкил этган энг актив арбоблардан бири эди.

1904 йилнинг охири ва 1905 йиллардаги инқилобий ҳаракатда ўртоқ Землячка Петербург ташкилотининг секретари сифатида фаол қатнашади. У, Петербург ташкилотидан партиянинг III қурултойига вакил қилиб юборилади.

1905 йиллаги биринчи рус революцияси даврида ўртоқ Землячка Москвада Москва комитетининг секретари ва Рогожско-Симоновский районининг ташкилотчиси бўлади. Москвадаги қуролли қўзғолон енгилганидан кейин ўртоқ Землячка большевиклар ҳарбий ташкилотида ҳарбий ишларни бажара бошлайди. Большевикларнинг бутун Россия ҳарбий конференциясида у бошқа вакиллар блан бирга қамоққа олинди, аммо тез орада турмадан қочди.

Ўртоқ Землячка яширин иш даврининг жуда оғир шароитида бир йил Петербург большевиклар комитетининг секретари бўлиб ишлайди, подшо ҳукуматининг охранкаси яна уни та'қиб этади ва қамоққа олади. Ўртоқ Землячка Петербург суд палатасининг ҳукмига биноан, бир ярим йиллик муддат блан Петербургдаги Литовский зиндонига қамалди.

Қамоқ муддати тамом бўлганидан кейин 1909 йилда ўртоқ Землячка партия Марказий Комитети томонидан Бокуга Боку большевиклар ташкилотининг секретари қилиб юборилади. Шундан кейин, у чет элга жўнайди. Розалия Самойловна бир ярим йил муҳожирликда бўлганидан кейин, яширинча Россияга, Москвага қайтади. 1915—1916 йилларда ўртоқ Землячка партия Марказий Комитети Москва Бюросининг составида бўлади.

Февраль революциясидан Улуғ Октябрь социалистик революциясигача бўлган даврда Розалия Самойловна большевикларнинг Москвадаги очиқ иш кўрувчи комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлайди. У 1917 йил октябрь кунларида Рогожско-Симоновский районида ишчилар оммасининг қаҳрамонона курашига раҳбарлик қилади.

Граждан уруши бошланганидан кейин ўртоқ Землячка фронтда бўлади. У уч йил армия сиёсий бўлимининг бошлиғи бўлиб, ҳормай-толмай ишлайди. Ўртоқ Землячка граждан уруши фронтларида большевикка хос фидокорона ишлаганлиги учун Қизил Байроқ ордени блан мукофотланди.

Граждан уруши тамом бўлганидан кейин, ўртоқ Землячка Совет давлатини мустаҳкамлаш йўлида ҳормай-толмай ишлайди. У мамлакатда партиянинг турли ташкилотларида раҳбарлик ишларида бўлади—Замоскворецк район партия комитетининг секретари, ВКП(б) Марказий Комитети Шарқи-Жанубий бюросининг а'зоси, Мотовилихинский район партия комитетининг секретари бўлиб ишлайди. У Темир йўл халқ комиссарлиги коллегиясининг а'зоси, Ишчи-деҳқон тафтиш назорати халқ комиссарлиги коллегиясининг а'зоси бўлади, СССР Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги Совет Контроли Комиссияси транспорт группасига раҳбарлик қилади, СССР Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги Совет Контроли Комиссияси раисининг ўринбосари ва сўнгра раис бўлиб ишлайди. Ўртоқ Землячка 1939 йилдан бошлаб, Улуғ Ватан уруши йилларида СССР Халқ Комиссарлари Совети раисининг ўринбосари бўлди. Шундан кейин ВКП(б) Марказий Комитети Партия Контроль Комиссияси раисининг ўринбосари бўлиб ишлайди.

Розалия Самойловна ўзининг бутун ҳаётида партия ва давлатнинг жанговар ва мас'улиятли вазифаларида ишлаб, коммунизм учун фаол кураш олиб борди.

Ўртоқ Землячка кўп йил мобайнида ҳормай-толмай қилган хизматлари учун 1930 йилда Ленин ордени блан ва туғилганига 70 йил тўлиши муносабати блан 1946 йилда иккинчи марта Ленин ордени блан мукофотланди. Ўртоқ Землячка «Москва мудофааси учун» ва «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида шавкатли меҳнати учун» медаллари блан ҳам мукофотланди. Ўртоқ Землячка СССР Олий Советининг депутати эди.

Ўртоқ Землячка ўзининг бутун фаолияти давомида Ленин-Сталиннинг улуғ ғоялари учун, большевиклар партияси йўлининг софлиги учун, большевизмнинг барча душманларига қарши раҳмсиз курашиб келди.

Мустаҳкам иродали ва биллурдай соф киши бўлмиш ўртоқ Землячка халқ блан доим маҳкам алоқа боғлаган эди. Партиямиз ва барча меҳнаткашлар ўртоқ Землячкани мустаҳкам большевик, Ленин-Сталин иши учун оташин курашчи сифатида доим эсда сақлайдилар.

Большевиклар партиясининг энг кекса арбоби, совет социалистик давлатининг отоқли ташкилотчиси қадрдонимиз Землячканинг номи абадий яшайди.

А. А. Жданов, А. А. Андреев, А. А. Кузнецов, Н. С. Патоличев, Г. М. Попов, М. Ф. Шкирятов, М. Ф. Владимирский, Г. Ф. Александров, И. Т. Тевосян, А. Ф. Горкин, М. Г. Первухин, Б. Л. Ванников, В. А. Малишев, И. И. Кузьмин, И. А. Ягодкин, А. П. Леонов, А. Г. Абрамова, А. А. Николаев, К. Я. Сергейчук, С. А. Акопов, А. А. Фадеев, Н. В. Попова, М. М. Каганович, Д. М. Хазан, Е. А. Мехлис, В. А. Махнев, М. А. Герасимова, А. С. Гафаров, С. А. Хвалебнова, П. Н. Поспелов, Л. Ф. Ильичев, С. З. Гинзбург, М. В. Саричева, И. А. Парфёнов, Б. Н. Черноусов, Н. Н. Данилов, К. И. Кирсанова, П. Ф. Сахарова, Я. Е. Чадаев.

ВЦСПСда

Етим болаларни тарбия қилишда касаба ташкилотларининг ёрдами

ВЦСПС Президиуми болаларни тарбиялашда касаба союзларининг ишчи ва хизматчиларга ёрдам беришлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

ВЦСПС Президиуми касаба союз ташкилотларига кўп болали ишчи аёллар, эрсиз оналар, Совет Армиясининг ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилари ва Ватан уруши инвалидлари оилаларининг маиший аҳволини мунтазам суратда текшириб туриб, болаларни тарбиялашда ва болалар муассасаларига жойлаштиришда мазкур оилаларга ёрдам беришни таклиф этди. Касаба союз ташкилотлари мактабда ўқимай ва ишламай юрган болаларни ҳамда ўсмирларни икки ой муддат ичида аниқлаб, уларни мактабга ёки корхоналарда ишга ўрнатиш ҳақида дарҳол тегишли чора кўришлари керак.

ВЦСПС Президиумининг қарорига биноан, болалар ўртасида мактабдан ташқари иш кучайтирилиши лозим. Барча клуб ва маданият саройларида болалар учун махсус хоналар ажратилиб, болалар ўртасида ҳаваскорлик ишларини, чунончи бадиий, техника, табиёт, конструкторлик тўгараклари ва ишхоналари ташкил қилиш зарур. Шу блан бирга, ўқиш учун китоб танлашда касаба союзларига қарашли кутубхоналар томонидан ёрдам бериш, мактабдан ташқари машғулот ўтказиш учун белгиланган биноларни жиҳозлаш, уйда дарсларни тайёрлаш, ҳовлиларни озода қилиш, болалар ўйнайдиган майдончалар ташкил қилиш ва бошқа шу кабиларда ёрдам бериш кўзда тутилади.

ВЦСПС Президиуми касаба союз ташкилотларидан мактабдан ташқари тарбия ишлари учун белгиланган маблағларни фақат ўз ўрнига сарфлашни талаб қилди.

Касаба союзларига болалар уйларини ва етимхоналарни хўжалик ташкилотлари блан биргалашиб оталиққа олиш, биноларни ремонт қилишда, ёқилғи ва жиҳоз блан та'минлашда, та'лим ишхоналари қуриш, ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш, алабиёт ва спорт асбоблари блан та'минлашда уларга ёрдам бериш таклиф этилди. Корхона ва идораларнинг коллективларини, олимларни, ўқитувчиларни, артистларни, ёзувчи ва рассомларни оталиқ ишига тортиш керак. Касаба союзларининг марказий комитетлари корхоналарда ота-онасиз қолган етим болаларни бир ой муддат ичида аниқлаб, тегишли министрликлар блан биргаликда улар учун янги болалар уйлари ташкил қилишлари лозим. Корхоналар ҳузурида ташкил қилинган ҳамма болалар уйларининг аҳволини уч ҳафта ичида текшириб чиқиб, аниқланган камчиликларни бартараф қилиш учун дарҳол зарур чоралар кўрилиши керак. (ТАСС).

Тракторлар ремонтидаги қолоқликни тезда тугатайлик

Тракторларни узеллар бўйича ремонт қилиш усулини кенг қўлланайлик, ремонт ишчилари учун қулай маданий-маиший шароит яратайлик!

Трактор запас қисмлари тайёрлаш плани сўзсиз бажарилсин

ЎзК(б)П ТОШКЕНТ ШАҲАР РАЙОН ҚОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИДА

Шу кунларда Тошкент шаҳридаги район партия комитетларининг навбатдаги пленумлари бўлиб ўтди. Пленумларда саноат корхоналарида машина-трактор станциялари учун запас қисмлар тайёрлашнинг бориши тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Республикамиздаги МТСлар учун зарур бўлган запас қисмларнинг кўпи — Тошкент корхоналарида тайёрланиши керак. Энг муҳим детальлар машинасозлик заводларида ва механика устахоналарида ишлабчиқарилади. Ўртоқ Виноградов директор бўлган «Тоштекстильмаш» заводи ва ўртоқ Беляев директор бўлган «Коммунар» заводи трактор запас қисмлари тайёрлашда бирмунча муваффақиятларга эришди.

ЎзК(б)П Фрунзе район комитетининг пленумида «Тоштекстильмаш» заводининг директори ўртоқ Виноградов сўзга чиқиб бундай деди:

Заводимизнинг коллективи колхоз қишлоғига ёрдам бериш юзасидан ўз зиммасига қўшимча мажбуриятлар олди. Запас қисмлар тайёрлаш бўйича цехлар ўртасида бошланган социалистик мусобақа яхши натижалар бера бошлади. Январь ойининг 20 куни ичидаёқ трактор детальлари тайёрлаш плани 200 процент бажарилди. Оталиқдаги МТСга ёрдамни кучайтирдик. Завод партия ташкилоти МТСга махсус бригада юборди. Бу бригада тракторчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш блан бирга, ремонт ишларига ҳам ёрдам бермоқдалар.

«Коммунар» заводининг директори ўртоқ Беляев Москва район партия комитетининг пленумида қуйидагиларни айтди:

— ЎзССР Олий Совети сайлови шарафига бошланган социалистик мусобақа бутун завод коллективини янги иш ларга руҳлантириб юборди. Запас қисмлар тайёрлаш планини ошириб бажарсак сайловга муносиб совға блан келган бўламиз деб, қарор қилдик. Ҳозир 5 та комсомол-ёшлар бригадаси запас қисмлар ясаш блан банд. Булар январь ойининг топшириғини бажариб бўлдилар. Кўп киши кунлик нормасини икки-уч ҳисса ортиғи блан бажармоқда.

Пленумларда сўзга чиққан ўртоқлар запас қисмлар тайёрлашдаги камчиликларни очиб ташладилар, кўп нотиқлар Ўзбекистон ССР Ер ишлари министрлиги ва Техника экинлари министрлигининг иш услубини қаттиқ танқид қилдилар. Бу министрликлар тракторларни ремонт қилиш ва запас қисмлар тайёрлаш соҳасида саноат корхоналарига ёрдам кўрсатиши керак.

ЎзК(б)П Куйбишев район комитетининг пленумида «Ўзбектекстильмаш» заводи директорининг ўринбосари Гонтовник характерли нутқ сўзлади:

— Заводимиз коллективи зиммасига мас'улиятли вазифа юклатилган. Биз шу йилнинг биринчи кварталида 250 тракторни катта ремонтдан чиқариб беришимиз лозим. Биз бу топшириқни бажариш учун махсус цех очдик. Заводимизнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳарқандай қийинчиликларни енгиб бўлса ҳам колхоз қишлоғининг буюртмасини бажаришга тайёр. Броқ, трактор ремонтининг ўз вақтида битказилиши фақат бизгагина боғлиқ эмас. Бу ишда ЎзССР Техника экинлари министрлигининг ёрдами ҳам талаб этилади. Белгиланган графикка мувофиқ 1946 йилнинг 15 декабригача 104 трактор ва шу йилнинг 15 январигача 146 трактор заводга келтирилиши керак эди. Ҳозиргача фақат икки трактор олдик. Заводга юборилиши лозим бўлган 100 трактордан биттаси ҳам келгани йўқ. Биз бу тўғрида Техника экинлари министрлигига кўп марта мурожаат қилдик. Аммо министрликдаги ўртоқлар ўз ишларида асосий ўрин тутган бу масала блан ҳаддан ташқари бўш шуғулланмоқдалар.

«Тошсельмаш» заводи ишлабчиқариш бўлимининг бошлиғи ўртоқ Нежний Ер ишлари министрлиги ва техника экинлари министрлиги 13 хил трактор деталидан эндигина икки хил деталь тайёрлаш учун лойиҳа чизмасини берганлигини кўрсатиб, бу ҳол ишлабчиқаришга катта халақит бераётганини айтди.

Музокараларда чиқиб сўзлаган ўртоқлар заводларда тайёрланган запас қисмларни ташиб олишда катта камчиликлар юз бераётганини айтдилар. Чунончи «Электрокабел» заводида тайёрланган детальлар анча вақтдан буён ташиб олинмайди. «Ўзбектекстильмаш» заводида эса 1946 йилда ясалган 200 минг сўмлик деталь шу вақтгача ташиб олинмаган. «Тоштекстильмаш» заводида ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин.

Сталин район партия комитетининг пленумида эгар-жабдуқ фабрикаси бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ананьева МТСларга етарлик ёрдам кўрсатмаётган корхоналарнинг раҳбарларини қаттиқ танқид қилди. Пленумда райком секретари ўртоқ Илюхин район партия комитетининг оталиқка олинган МТСларга қониқарсиз ёрдам бераётганлигини э'тироф этди.

Район партия комитетларининг пленумларида МТСларга ёрдам беришда йўл қўйилган камчиликлар бирма-бир очиб ташланди. Корхона бошланғич партия ташкилотлари бу муҳим иш блан жиддий шуғулланмаётганликлари та'кидлаб ўтилди. Пленумларда запас қисмлар тайёрлаш ва оталиқдаги МТС ҳамда колхозларга ёрдамни кучайтириш юзасидан тегишли тадбирларни белгилаган қарор қабул қилинди.

Ремонт сифатига жиддий э'тибор қилинмоқда

Устахона озода, асбоб-ускуналар, темир-терсаклар ўз ишига пухта уй хўжасининг қўли блан қилингандек, жой-жойига қўйилган. Эндигина қисмлари тўпланиб, ўрнаштирилган тракторлар синов-текширишга тайёр турибди.

Бир қарашда ремонт яхши сифат блан ўтказилгандек кўринади. Машиналарга қисмлар пухта ўрнаштирилган, уларнинг ҳар қайсисида махсус қулай қисмлар ўрнатилган. Масалан, цилиндрга сув бериб турадиган қисмнинг ўрнатилиши тракторчининг ишини анча енгиллаштиради.

Аммо, тракторнинг ичкариси кишини алдаб қўяди. Шунинг учун ҳам иккита СХТЗ тракторнинг ремонтини текшириб чиқмоқчи бўлдилар.

Тракторчи Эргаш Толиповнинг машинасини қисмларга бўла бошладилар. Эргаш Толипов ўтган мавсумда бу трактор блан 450 гектар ер ҳайдаган. Тракторни Толиповнинг ўзи ремонтдан чиқариб, уни 11 январьда «яхши» баҳо блан топширди. Тракторнинг ҳарбир қисми ремонтнинг диққат блан қилинганидан дарак бериб турибди. Шунга қарамай, синчиклаб кўздан кечирганда, ба'зи нуқсонлар аниқланди: моторнинг олди томонида бир болт одатдагидан анча ингичка, агар шу болт синса, радиаторни ағдариб юбориб, авария юз бериши мумкин, шестернялар тартибсиз айланади. Ўртадаги ўқнинг ба'зи болтлари бўш ўрнатилганлигидан, унга бириккан қисмлар лиқиллаб туради. Ремонт вақтида бир парча сим блан мустаҳкам ўрнашиб қоладиган бу қисм, далада тракторчини анча овора қилади.

Мана, Абдулла Муталовнинг трактори. Машинанинг ремонти «қониқарли» деб қабул қилинган. Сиртидан қараганда бу машина ҳам яхши ремонт қилингандай. Уни батафсил қисмларга бўлганда, жиддий камчиликлари борлиги аниқланди: моторнинг олдинги қопқоғида уч болт бўш ўрнатилган, радиаторнинг тешикчали 26 та трубкаси битиб-ёпилиб қолган.

Бу камчиликлар дарҳол тузатилди. Айбдорлар жиддий огоҳлантирилди.

Ташкент Қишлоқ район биринчи МТСида ремонт яхши сур'ат ва сифат блан бормоқда.

МТС коллективи Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловларни барча трактор ва уларга тиркаладиган асбобларни ремонтдан чиқариб кутиб олиш учун мусобақани тобора қизитмоқда. Мусобақада Берди Турдиев бригадаси олдинда бормоқда. Бригада ремонт ишларини январь ойи ичида тамомлаб, ер тобга келиши бланоқ далага чиқиш учун курашмоқда. Эргаш Толипов, Ўрмон Ҳайдаров ва Тошмат Орипов ўртоқлар кундалик ремонт нормаларини икки ҳисса ошириб бажармоқдалар. Слесарь Макаров ва токарь Пчеленцев ўртоқлар ҳам икки норма бажармагунча, устахонадан чиқмайдилар.

Агитаторлар ремонтчиларга республика тракторчилар кенгаши вакилларининг мурожаатини пухта тушунтирмоқдалар, деворий газета чиқариб, энг яхши тажрибаларни оммалаштирмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси тракторчиларни ремонтда юксак меҳнат унумига эришишга илҳомлантирмоқда. 15 январьгача ремонтга қўйилган 31 трактордан 25 таси ремонтдан чиқарилди.

Ҳ. ТЎРАЕВ.

Наманган областида тракторлар ремонтидаги қолоқликка барҳам берилмаётир

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Наманган область мухбирларидан)

Бу йил Наманган областининг колхозчилари ҳар гектаридан 20,5 центнердан пахта етиштириш учун кураш бошладилар. Бунинг учун тракторлар блан 60 минг гектар пахта майдонини ҳам ҳайдаш, ҳам культивация қилиш талаб этилади.

Шунга қарамасдан Наманган областининг кўпчилик МТС директорлари, область ва район техника экинлари бўлимининг бошлиқлари ўз олдиларига қўйилган бу вазифаларни амалга оширишга бўш қарамоқдалар. Ўтган йилнинг хато ва камчиликларига барҳам бериш ўрнига, ўша хато ва камчиликларнинг яна чуқурланишига кенг йўл қўймоқдалар.

Хўш, тракторлар ишида ўтган йили йўл қўйилган хато ва камчиликлар нималардан иборат?

Областьдаги кўпчилик МТСларда трактор, универсал ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг қишки ремонти ўзибўларчиликка ташлаб қўйилди. Ремонт пала-партиш ва кечикиб ўтказилди. Айрим МТС ходимлари давлат қабул комиссиясининг кўзини бўяшгача бориб етдилар.

Натижада «ремонтдан чиқди» дейилган машиналарнинг бир қисми бир гектар ер ҳайдамай, ёки экмай туриб, бузилди. Кўзга илинмаган майда нуқсонлар ҳам ишнинг белига тепди. Шундай қилиб, тракторларнинг учдан бир қисми ҳайдашда ҳам, чигит экиш, ғўзани парвариш қилишда ҳам мутлақо қатнашмади.

Бунинг орқасида, Наманган области бултур 16,5 ўрнига, гектаридан аранг 15,2 центнердан пахта ҳосили берди. Ҳолбуки, Наманганда урушдан илгари бемалол 20—22 центнердан ҳосил етиштирилар эди.

Трактор паркини кўклам ишларига тайёрлаш жуда кечикаётгани кўпчилик раҳбар ходимларга ўтган йилнинг сабоқларини эслатиши лозим эди. Лекин улар ҳамон ташвишланмаётирлар.

МТСлардаги 655 та СХТЗ дан 113 таси катта, 242 таси ўрта, қолганлари кичик ремонт қилиниши лозим. Лекин СХТЗ машиналаридан энди 11 таси катта, 25 таси ўрта, 55 таси кичик ремонт қилинди, халос. 78 та НАТИдан 5 таси катта, 30 таси ўрта ремонт қилиниши лозим бўлгани ҳолда, ақалли бирортаси ремонтдан чиқарилмаган.

Универсал ва тирков асбобларининг ремонти ҳам шу тарзда кейинда қолмоқда. 571 та универсалдан фақат 59 таси ремонт қилинди, тирков асбобларининг ремонти Норин районидаги 2-нчи МТСдан ташқари бошқа МТСларда бутунлай э'тибордан қолиб келмоқда.

Наманган 1-нчи МТСида тракторлар ремонти чидаб бўлмаслик даражада оқсамоқда. 48 та СХТЗ, 4 та «НАТИ», 37 та универсалдан 10 проценти ҳам қўлдан чиқарилмаган. МТС директори Михальянц ремонт графикасининг вақтида бажарилишига очиқдан-очиқ тўсқинлик қилиб келди. У, ремонтни уюштиришдан кўра, шахсий манфаатлар изидан қувиб, давлат ишини сансалорликка ташлаб қўйди.

2-МТСда трактор ремонтини қизитиб юбориш учун ҳамма имконият бор. Броқ, МТС директори ўртоқ Мавлонов «кўклам қайдаю-мен қайда» деб тракторчилар, МТС ходимлари ўртасида бўшашувчилик кайфияти кучайишига сабабчи бўлаётир. Ана шунинг учун ҳам бу МТСда трактор ремонти кўнгилдагидек бормаётир.

Бундан ташқари Балиқчида Наманган районининг 3 МТСи бор. Бу МТС бу йил жуда кўп қўриқ ерларни очиши, районнинг пахта майдонини кенгайтириши керак. Ана шунинг учун бу МТСнинг ёлғиз ўзигагина 15 та НАТИ, 19 та СХТЗ трактори берилган. Аммо, МТС директори ўртоқ Ниёзов ўз устига қанчалик муҳим вазифа топширилганини ҳалигача тушиниб етмаган. Бу МТСда ҳали бирорта ҳам трактор ремонт қилинган эмас.

Норин районининг 1-МТСида ремонтчилар учун яхши шароит туғдирилмаган. Ремонтчилар кўпчилик ҳолларда очиқ ҳавода ишлашга мажбур бўлаётирлар. Ремонт ишчилари учун иссиқ овқат қилиб берилмайди. Сиёсий-оммавий ишлар ҳам унутилган. Тракторларнинг бирмунча эҳтиёт қисмлари етишмайди. Аммо, МТС директори Рафаилович эҳтиёт қисмлар келишини кутиш блангина вақтни ўтказаётир.

Янгиқўрғон 2-МТСида (директори ўртоқ Ғозиев) ремонт ишчилари тўла равишда ремонтга жалб этилмаган. Ҳозирги кунда ремонтда қатнашаётганлар учун ҳам ётоқ-жой ҳозирлаб берилмаган. Натижада, ремонт ишчилари вақтида ишга етиб кололмайдилар, айрим кунларда мутлақо ишга қатнашмайдилар. Шунинг учун ҳам ремонт графикаси бажарилмаётир. 41 та СХТЗнинг ҳаммаси, 37 универсалдан 35 таси, 7 та НАТИдан 5 таси ремонт қилинмай турипти. Бундай аҳволни Наманган областининг кўпчилик МТСларида ҳам кўриш мумкин.

Мотор-ремонт заводи тракторларни ремонт қилишда муҳим ўрин тутади. Лекин, Наманган мотор-ремонт заводининг раҳбарлари ўз вазифаларига мас'улиятсизлик блан қараётирлар. Бу заводда МТСларнинг 20 га яқин трактор мотори 1946 йилнинг июль ойидан буён ремонт қилинмай ётибди.

Наманган областида тракторлар қишки ремонтининг ўз муддатида тугалланиши хавф остида қолаётир. Аммо область техника экинлари бўлимининг раҳбарлари (Муҳиддинов, Мамадалиев, Скориков ўртоқлар) ва область партия, совет ташкилотлари ремонт сур'атини тезлатиш ва сифатини яхшилаш учун шошилинч чора кўрмаётирлар. Бу ташкилотларнинг раҳбарлари ЎзК(б)П Марказий комитетининг сўнгги пленуми қарорларидан ҳали ҳам тегишли хулоса чиқармаганга ўхшайдилар.

М. АҲМАДИЙ.
Ш. НИШОНОВ.

Қарор кўп, аммо деталь оз

Андижон область ва шаҳар партия комитетларида уч ойдан буён тракторларнинг эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқариш ҳақида жуда кўп қарор лойиҳалари тузилади, ҳархил кенгашларда, аҳволнинг оғирлашиб қолганлиги тўғрисида узундан-узоқ нутқлар сўзланади. Аммо иш олдинга сурилмайди. Трактор ва қишлоқ хўжалик асбоблари учун қисмлар тайёрлаш ҳақидаги давлат топшириғи бажарилмаётир. Чунки, область ва шаҳар партия комитетларининг саноат бўлимлари бу масалага юзаки раҳбарлик қилаётирлар ва қабул қилинган қарорларнинг ижроси текширилмайди.

«Автотрактородеталь» заводида ишнинг сусайиб қолганлиги ҳақида жуда кўп хабарлар келаётганлигига қарамай, ўз вақтида чора кўрилмайди. Шу сабабли, иш борган сари ёмонлашиб кетаётир. Масалан, завод ўтган йилнинг декабрь ойида тракторларнинг эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқариш давлат топшириғини 76,8 процент бажарган бўлса, бу йилнинг январь ойида 13 кунлик топшириқни 46 процентгина бажарди, халос. Завод МТС ва совхозлардан бирнеча минг дона ҳархил эҳтиёт қисм қарздор бўлиб қолди.

Муҳим давлат топшириғининг бажарилмай қолишига сабаб шуки, заводда хўжасизлик ва тартибсизлик ҳукм сурмоқда, меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Завод директори ўртоқ Белицкий ўз ишида жавобгарлик сезмайди.

Завод раҳбарлари ишчиларнинг маданий-маиший аҳволини, шунингдек иш шароитини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётир. Цехларда қиш ойларида ишлаш учун қулай шароит туғдирилмаган. Ёрдамчи ишчилар етишмайди. Завод раҳбарлари кадрлар топиш ўрнига, 13 январь куни цехларда ишлаб турган 36 станокдан 28 тасини тўхтатиб қўйиб, юқори малакали токарь ва фрезерчиларни бошқа цехларда ёрдамчи ишда ишлатдилар.

ФЗТ ўқувчиларининг ётоқхонаси жуда ёмон аҳволда. Завод директори ўртоқ Белицкий ётоқхонанинг аҳволидан сра хабар олмайди ва ишчилар томонидан берилган шикоятларга қулоқ солмайди.

«Автотрактородеталь» заводида ҳукм сураётган ана шундай тартибсизликларга барҳам берилмас экан, трактор қисмлари ишлаб чиқаришни яқин фурсатда йўлга қўйиб бўлмайди, албатта. Ўзбекистон ССР Техника экинлари министрлиги нима учундир бу заводнинг аҳволи блан бутунлай қизиқмай қўйган.

Ўзбекистон ҳукумати «Строммашина», «Автотрактородеталь» ва 6-нчи ёғ заводларига, шунингдек темир йўл вагон-ремонт участкаси ва 10-нчи ҳунар мактабига трактор қисмлари ишлаб чиқариш ҳақида топшириқ берди. Аммо, анча вақт ўтиб кетганлигига қарамай, кўпчилик корхоналар ишга киришмаганлар.

Биз, «Строммашина» заводининг директори ўртоқ Буркуцкийдан бунга сабаб нима, — деб сўраган эдик.

— Заводимизда план йўқ, — деди у, — кўпгина эҳтиёт қисмларнинг нусхаси ҳам йўқ. МТСлар блан шартнома тузмаганмиз.

Демак, бу сўзлардан планнинг барбод бўлгани учун директор ўртоқ Буркуцкийнинг ўзи айбдор эканлиги кўриниб турибди. Унинг жавобгарлик сезмаганлиги сабабли завод 31 минг ўрнига, 2.071 та трактор қисми тайёрлаган. Шунингдек завод партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ғозиев) трактор қисмлари ишлаб чиқариш каби муҳим давлат топшириғини ўз назорати остига олмаган. Ишчилар ўртасида республика тракторчилар кенгашининг мурожаати муҳокама қилинмаган.

«Коммуна» заводининг раҳбарлари ҳам ўзларини оқлаш учун «бизга МТСлардан буюртма берилмади» деган баҳона кўрсатадилар. Бу тўғри эмас. Жалақудуқ МТСи ўтган йилнинг декабрь ойидаёқ 2.200 дона ҳархил эҳтиёт қисм сўраб талабнома юборган эди. Завод бу топшириқни бажаришга киришган эмас.

Андижон областида трактор ремонти кечикмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири шуки, трактор қисмлари етишмайди. Бу қисмларни эса, областьнинг ўзида тайёрлаш имконияти бор.

Андижон шаҳар ва область партия ташкилотлари тракторларга эҳтиёт қисм тайёрлашни ўз назоратлари остига олишлари лозим.

Ф. ПОГОРЕЛОВ.

Трактор ремонти нега судралмоқда?

(«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбиридан)

Қорадарё — Самарқанд областининг энг йирик пахтакор районларидан бири. Районда бу йил 9.500 гектар ерга чигит экилиб, гектаридан 15 центнердан ҳосил олиниши керак. Бу — 1946 йилга нисбатан пахта майдонини яна 900 гектар кўпайтириш, гектар бошига ҳосилни 3,5 центнер ошириш, демакдир.

Бу вазифани муваффақиятли бажаришда машина-трактор станцияси катта ишларни қилиши керак. Аммо, райондаги 44 та пахтакор колхозга хизмат қиладиган МТСда тракторларни кўкламга тайёрлаш ҳаддан ташқари суст бормоқда. 15 январьгача МТСдаги 63 СХТЗ тракторидан 11 таси, 6 та НАТИ тракторидан 2 таси ва 43 та универсалдан 7 таси катта ва кичик ремонтдан чиқарилди.

МТСда қишки трактор ремонти бошланганига бирнеча ҳафта бўлгани ҳолда ремонтни тезлатиш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланилмади. Ремонтда 130 киши ўрнига, ҳозир 80 киши ишламоқда. Слесарь, токарь, темирчи каби 15 дан ошиқ мутахассис етишмайди. Буларни топишга ҳеч ким ҳаракат қилмайди.

Ремонт ишчилари, тракторчилар орасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Бригада механикларидан Бобоёров 9 кун, Холиқул Усмонов 11 кун, тракторчи Ҳайит Мусиров 5 кун ва Содиқ Рўзиев 4 кун ишга келмаган. МТС ма'мурияти эса (директори ўртоқ Буркин) буларга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмаган.

Район партия комитети трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини тезлатишга яқиндан раҳбарлик қилиш ўрнига, амалга ошмаган қарорлар блан қаноатланаётир. Район партия комитети шу йил 5 январьда бўлган бюросида МТС дирекциясининг докладини эшитиб, устахонани колхозлар ҳисобидан темирчи, тракторчи, слесарь ва бошқа мутахассис кадрлар блан та'минлаш, ремонтчилар орасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш ҳақида катта қарор қабул қилган эди. Қарор қоғозда қолиб кетди. Райком секретарьлари Арафеев ва Бердиёров ўртоқлар бюродан кейин ақалли МТСга бормадилар ҳам.

Каттақўрғон пахта заводи Қорадарё МТСини оталиққа олган. Лекин, завод МТСга ҳеч қандай ёрдам бераётгани йўқ. Тракторлар учун керакли болт, гайка, валик каби 500 дан ошиқ майда қисмлар ҳозирги кунда жуда зарур. МТС коллективи буларни сўраб завод раҳбарларига бирнеча бор мурожаат қилди. Лекин пахта заводи ҳеч қандай ёрдам бермади.

Қорадарё МТСи 1946 йил кузги шудгорлаш планини бажармаган. Демак, кўклам даврида МТСнинг тракторлари кўп ва унумли ишлаши талаб қилинади. Тракторлар ремонтининг бундай судралиши, кўклам ишларига ёмон та'сир қилиши турган гап. Шунинг учун район раҳбарлари ва оталиққа олган завод ҳам, МТС раҳбарлари ҳам тракторларни ўз вақтида ремонтдан чиқариб, кўкламга каму-кўстсиз тайёрлаш учун барча тадбирларни кўришлари керак.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЯНГИ ЕРЛАРНИ ИШГА СОЛИШГА ЗУР Э'ТИБОР ҚИЛАЙЛИК

1946—1950 йиллар мобайнида СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешйиллик плани ҳақида чиқарилган қонунда Ўзбекистонда 460 минг гектар ташландиқ ерларни экин майдонига қўшиш ва барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини анча ошириб, умумий маҳсулот миқдорини янада кўтариш кўзда тутилади. Бундан ташқари янги ариқлар қазиб сув чиқариш йўли блан янгидан 173 минг гектар ер ишга солиниши керак.

Умуман Ўрта Осиёда сув чиқариб экин экиш мумкин бўладиган ерлар тахминан 17—18 миллион гектар ҳисобланади. Аммо, бешйиллик планда бу ерларнинг бир қисминигина ўзлаштириш мўлжалланади.

Бепоён далаларни экинзорга айлантириш учун бизда сув етишмайди. Янги ерларга сув чиқариб, экин майдонимизни кенгайтиришни истасак, биринчи навбатда сувни мумкин қадар тежаб сарф этишимиз, сувни янги очиладиган ерларга чиқариб, экин майдонини кенгайтиришимиз керак. Бундан ташқари ба'зи жойларда сувни ортиқча сарф этиш орқасида кўп ер сизот ёки ботқоқликка айланади, шўрланади. Натижада ҳосилдор ерлар ишдан чиқиб қолади.

Ана шунинг учун ҳозирги асосий вазифалардан энг муҳими районлар, колхоз ва совхозлар ўртасида сувни тўғри ва уларнинг эҳтиёжига яраша тақсимлаб, ҳарбир колхоз, совхозда эса бригада ва звенолар ўртасида сувни тежаб сарфлаш тартибини қаттиқ қўллиқ блан амалга оширишдан иборатдир.

Ҳарбир районга, шунингдек ҳарбир колхоз ва совхозга сув бериш планини тузишда, уларнинг ер шароити, я'ни ернинг кўп ёки оз сув талаб қилиши, шунингдек сизот сувлари юза ёки чуқурлиги ҳамда экинларнинг тури ва миқдори ҳамда улардан олинадиган ҳосилга э'тибор қилиш зарур. Ана шундагина район, колхоз ва совхозларга сув бериш плани тўғри тузилган бўлади.

Бизда ҳозирча районлар ўртасидагина сув тақсимлаш иши ма'лум планга кўра бажарилмоқда. Аммо ҳарбир районда колхозлар ўртасида сув тақсимлаш ишини планлаштириш ҳали тартибга солинган эмас. Ҳолбуки, биз ҳарбир колхоз, совхозда, бригада ва бўлимлар ўртасида суғориш учун сув олиш планига эга бўлишимиз керак.

Сувни шу хилда планга кўра сарфлаш учун районларга сув берадиган ариқ ва тўғонларда, шунингдек ҳарбир районда колхоз, совхозларни суғорадиган ариқ ва булоқларда мустаҳкам қурилган тўғонлар, сув ўлчагич асбоблари ўрнатилган бўлиши лозим.

Шу блан бирга деҳқончилик ишини шундай уюштиришимиз керакки, экинларни суғориш сони камайиб, берилган сувдан экин мумкин қадар кўп фойдалансин. Бунинг учун экинни бостириб—ёппасига суғориш ўрнига, майда эгатлар орқали жилдиратиб суғориш, экин ерини кафтдек текислаб, сувни яхши оқадиган қилиш, суғоришдан кейин ер етилиши блан чопиқ ва культивация қилиш каби чораларни амалга ошириш зарур.

Ба'зи сув камчил районларда экинни суғориш учун ер ости—сизот сувларидан фойдаланиш мумкин. Бундай сувларни қудуқ кавлаб, кучли насос установкалар воситаси блан ер бетига чиқариб, экинни суғориш учун ишлатилади. Бундай сувларда оҳак ва бошқа туз қуйқалари кўп бўлса, оқар сувлар блан аралаштириб экинга қуйилади.

Янги ерларни очиб экин ерини кўпайтиришдаги ҳозирги муҳим вазифалар қаторига шўр босган, ботқоқланган ерларда мелиорация ишларини, я'ни ер шўрини кўчириш, ботқоқликни қуритиш ишларини амалга ошириш ҳам киради. Бунда айниқса ҳозирги экин ерининг қайта шўрланишига ёки сизот сув чиқиб ботқоқланишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир. Бунинг учун экинга ҳа деб сув қуявермаслик, ариқ ва зовурлардан тўғри фойдаланиб, уларни ўз вақтида яхшилаб тозалаб туриш, суғориладиган ерларни текислаб бериш, алмашлаб экиш усулини қўллаб, беда-ўт экинларини кўп экиш ҳар қандай экинни агротехника қоидасига мувофиқ яхши парвариш қилиш, ер шўрини вақт-вақти блан ювиб туриш каби чораларни қўллаш керак.

Ташландиқ партов ерларни, шунингдек бошқа янги ерларни экинзорга айлантиришда қиш пайтида кўп куч талаб қиладиган кундаков қилиш, тепаликларни текислаб, янги зовур ва ариқлар қазиш, шўрҳок ерларнинг шўрини ювиш каби ишларни бажариш керак.

Ўзбекистонда мавжуд зовур ва ариқларни тозалаш учун ҳар йили тахминан 25 миллион кубометр тупроқ қазилади. Экин ерини текислаш, шўр босган ерни ювиш учун эса янада кўп куч сарфланади. Мана бу ишларнинг деярлик ҳаммаси ҳозирча қўл кучи блангина бажарилмоқда.

Тўртинчи бешйиллик планга кўра пахта, беда ва бошқа экинлар майдонини янада кенгайтиришимиз керак. Демак кўп куч талаб қиладиган ишлар, айниқса зовур ва ариқ қазиш, буларни тозалаш, марза олиш, ер текислаш ишларини машиналаштиришимиз керак. Бунинг учун мавжуд экскаватор, грейдер, скрепер, гидромонитор каби ариқ қазиш, ер текислаш, марза олиш машиналаридан кўплаб фойдаланишимиз керак. Шу блан бирга зовур ва ариқларни янада яхшироқ тозалайдиган янги машиналар ихтиро' этишга алоҳида э'тибор этишимиз лозим.

Ерни текислайдиган грейдер ва скрепер каби машиналар, шунингдек марза оладиган махсус машиналар айрим МТСларда, совхоз ва колхозларда бекор ётмоқда. Мана бу машиналарни тезда ишга солиб, яна янгиларини кўплаб келтириш пайига тушмоғимиз керак.

Бундан ташқари кўп йиллик тажрибалар натижасига қараганда, ариқ ва зовурлар ёқасига ўтқазилган дарахт, мазкур ариқни тезда тўлиб қолишига ва ариқ четларининг қулаб тушувига йўл қўймайди. я'ни дарахт соясида ариқ ичларида ўт ўсмайди ва ариқни тез лойқа босмайди. Демак ариқ ва зовур ёқаларига дарахт экиш блан ариқларни тозалаш иши анча камаяди. Колхоз ва совхозлар эса қишлоқ хўжалик асбоблари ва иморат учун керакли ёғоч блан та'минланган бўладилар.

Сталинча тўртинчи бешйилликда янги ерларни ишга солиш, умумий экин майдонларини кенгайтиришда Ўзбекистон колхозлари олдида турган асосий вазифалар ана шулардан иборат.

Ю. М. ЛЕГОСТАЕВ.
СоюзНИХИ мелиорация секторининг бошлиғи, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ФИНЛЯНДИЯДА В. И. ЛЕНИН ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН МАЖЛИСЛАР

ХЕЛЬСИНКИ, 21 январь (ТАСС). Хельсинки радиоси билдиради: Тампер шаҳрида Ленин номли музейнинг очилганига бир йил тўлиши ва совет давлатига асос қўйган Лениннинг хотирасини нишонлаш юзасидан музей биносида мажлис бўлди.

В. И. Ленин вафотининг 23 йиллиги муносабати блан «Финляндия-Совет Иттифоқи» жамияти Хельсинкидаги «Капитоль» кинотеатрида тантанали мотам мажлиси ўтказди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИ В. И. ЛЕНИН ВАФОТИГА 23 ЙИЛ ТЎЛИШИНИ НИШОНЛАМОКДА

ПРАГА, 21 январь (ТАСС). Чехословакия жамоатчилиги В. И. Ленин вафотига 23 йил тўлишини нишонламоқда. Мамлакатнинг барча шаҳарлари, шунингдек кўп қишлоқларида Совет давлатининг улуғ асосчиси хотирасига бағишланган йиғилишлар ўтказилмоқда.

Чехословакияда чиқадиган ҳамма газеталар Ленин тўғрисида кўп мақола, очерк ва ше'рлар босиб чиқармоқда. Бирқанча шаҳарларда «Ленин Октябрьда», «Виборг томони», «Қасам» деган ва бошқа совет кинофильмлари кўрсатилмоқда.

ПАРИЖДА В. И. ЛЕНИН ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН ЙИҒИЛИШ

ПАРИЖ, 21 январь (ТАСС). В.И. Ленин хотирасига бағишлаб Франция коммунистлар партияси томонидан чақирилган йиғилишда 10 минг киши, шу жумладан Торез, Дюкло, Марти, Мовэ, Фрэпон, Кашен, Монмуссо, Бийу, Раметт, Тийон, Гийо, Дюпюи, Фажон, Вальдек Роше ва коммунистлар партияси Марказий Комитетининг ҳамма а'золари ҳозир бўлди. Йиғилишда Долорес Ибаррури ҳам иштирок этди.

Торез ва Дюкло Лениннинг хотирасига бағишлаб доклад қилдилар.

Сўнгра «Қасам» фильми кўрсатилди. Мажлис қатнашчилари фильмни олқишлар блан қарши олдилар.

ГОЛЛАНДИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИ В. И. ЛЕНИН ХОТИРАСИНИ ҲУРМАТ БЛАН ЭСГА ОЛДИЛАР

ГААГА, 21 январь (ТАСС). 19 январьда Гаагадаги энг яхши театрлардан бирида В. И. Ленин хотирасига бағишланган мотам мажлиси бўлди. Мажлисда 2.000 дан ортиқ киши қатнашди.

Голландия компартиясининг машҳур арбоби Хортзак совет давлатини ташкил этган улуғ Ленин ҳаёти ва фаолияти тўғрисида катта доклад қилди. Шундан кейин, инқилобий қўшиқлар айтилди ва совет фильмлари кўрсатилди.

Амстердам, Роттердам ва Голландиянинг бошқа шаҳарларида ҳам В. И. Ленин хотирасига бағишланган мажлислар ўтказилмоқда.

И. В. СТАЛИН КОШИЦЕ ШАҲРИНИНГ ФАХРИЙ ГРАЖДАНИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

ПРАГА, 20 январь (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги билдиради: Словакиянинг озод қилинганига икки йил тўлиши муносабати блан Кошице шаҳар комитети 19 январьда бўлган тантанали мажлисида И. В. Сталинни Кошице шаҳрининг фахрий граждани қилиб сайлади. СССРнинг Чехословакиядаги элчиси В. А. Зорингa Генералиссимус Сталинга топшириш учун бу ҳақдаги гувоҳнома тақдим этилди.

Хавфсизлик Кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь (ТАСС). Кеча Хавфсизлик Кенгашининг мажлиси бўлди.

Раис Мэйкин (Австралия) Кенгаш муҳокамасига қуйидаги масалаларни тақдим этди: 1) рўзнома қабул қилиш; 2) Бош Ассамблеянинг ҳамма ерда қурол-яроғни камайтириш ва тартибга солиш ҳақидаги қарори; 3) Бош Ассамблеянинг қўшинларни ҳисобга олиш тўғрисидаги қарори 4) атом энергиясини назорат қилучи комиссия раисининг Хавфсизлик Кенгаши раисига мактуби; 5) Корфу бўғозида бўлган низо' тўғрисида Англиянинг Албания устидан берган шикояти.

Громико сўз олиб, Англия ҳукуматининг шикоятини Кенгашнинг рўзномасига киргизишга қарши чиқди.

Громико бундай деди:

— Мен Британия ҳукуматининг Албания устидан қилган шикояти муносабати блан Буюк Британия вакилининг айтган фикрларига қўшилолмайман ва бу шикоятни Хавфсизлик Кенгашининг рўзномасига киргизиш ҳақидаги таклифга ҳам қўшилолмайман. Буюк Британия ҳукумати Англия ва Албания ҳукуматларининг бир-бирларига юборган хатларини совет ҳукуматига топширди. Бу хатлар Албания ҳукумати 1946 йил 11 ноябрьда Британия ҳукуматига юборган нотасида Корфу бўғозини миналардан тозалаш масаласини кўриш учун аралаш комиссия тузишни таклиф қилганлигини кўрсатади. Бу таклиф Албания ҳукуматининг ҳар икки ҳукумат манфаатдор бўлган масалани ҳал этиш йўлларини ўрганишга тайёр эканлигини кўрсатади. Аммо, шунга қарамай, Албания ҳукуматининг таклифи қабул қилинмади.

Албания ҳукумати Британия ҳукуматининг 1946 йил 9 декабрьда юборган нотасига қайтарган жавобида дун'ёдаги денгизларда кемалар қатновига доир масалаларда ҳамкорлик қилишга тайёр эканлигини яна бир марта билдирди. Британия ҳукуматининг шундан кейин кўрган чоралари Албаниянинг иккинчи марта қилган шу таклифи ҳам қабул этилмаганлигини кўрсатади.

Англия ҳукумати Албания ҳукуматининг аралаш комиссия тузиш ҳақида 1946 йил 11 ноябрьдаги таклифини рад этиш блан Бирлашган миллатлар ташкилоти уставининг 33-нчи моддасига хилоф иш қилди. Уставнинг 33-нчи моддаси мамлакатлар жанжалли масалаларни «музокаралар олиб бориш, текшириш, воситачилик, келиштириш, арбитраж, судда кўриш, маҳаллий органларга мурожаат қилиш ёки битимлар тузиш, ёхуд ўзлари истаган бошқа тинч воситалар» (1-нчи банд) ёрдами блан ҳал этишга тиришмоқларини талаб қилади. Бир мамлакат чиққан жанжални уставнинг юқорида айтилган 33-нчи моддасида кўрсатилган тартибга биноан бартараф қилишга тайёр эканлигини ва шундай йўл тутишни истаганлигини изҳор қилгани ҳолда, иккинчи мамлакат ана шу моддада белгиланган тартибга риоя қилишни истамади.

Британиянинг Хавфсизлик Кенгашига қилган мурожаатида Бирлашган миллатлар уставининг 35-нчи моддаси асос қилиб келтирилади. Аммо, совет делегацияси Корфу бўғозида чиққан жанжал ва шу жанжал муносабати блан Албаниянинг тутган йўли тинчликка ва хавфсизликка таҳдид қилмайди деб ҳисоблайди. Шу масалага доир фактлар ва тегишли ҳужжатлар блан танишиб чиқиш натижасида мазкур жанжал муносабати блан Албаниянинг тутган йўли тинчликка ва хавфсизликка таҳдид қилиши мумкин деган да'волар қуруқ ва ғалати да'во эканлиги ма'лум бўлиб қолади. Бу масала теварагида кўп шовқин-сурон кўтарилаётганлиги блан аҳвол ўзгармайди.

Бундан ташқари Корфу бўғозида кемаларнинг хавф-хатарсиз қатнашига доир масала манфаатдор мамлакатлар ҳукуматлари ўртасида музокаралар олиб бориш ва миналардан тозалаш иши блан шуғулланучи халқаро ташкилотнинг ёрдами орқали шубҳасиз ҳал этилиши мумкин. Бу имкониятдан фойдаланилмади. Ҳолбуки, ана шу имкониятдан фойдаланилганида даставвал манфаатдор бўлган ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар яхшиланиши мумкин эди.

Мен юқорида айтилган сабабларга кўра, Британия ҳукуматининг мурожаатини Хавфсизлик Кенгашининг рўзномасига киргизиш ҳақидаги таклифни қувватлайолмайман. Совет делегацияси бу масалани Кенгашда муҳокама қилиш учун ҳечқандай асос йўқ деб ўйлайди.

Шундан кейин сўзга чиққан Англия вакили Кадоган Хавфсизлик Кенгашини Англиянинг Албания устидан берган шикоятини мумкин қадар тезроқ муҳокама қилишга чақирди. Кадоган Албаниянинг қўшма комиссия тузиш ҳақидаги таклифи Англия блан Албания ўртасидаги ихтилофларни бартараф қилишга имкон бермайди деб да'во қилди. Кадоган Англиянинг уставдаги 33-нчи моддага риоя қилмаганлигини инкор этди. У Англия Албания ҳукуматига баёнот топшириб, жавоб қайтариш учун икки ҳафта муддат бериб, «тўғри йўл» тутди деб да'во қилди.

Шундан кейин Хавфсизлик Кенгаши рўзномани ма'қуллади. Хавфсизлик Кенгашининг ўн а'зоси бу рўзномани ёқлаб овоз берди. Совет Иттифоқининг вакили эса бетараф қолди.

Шундан кейин Кенгаш рўзномадаги бошқа масалаларни муҳокама қилишга киришди. Франция вакили Пароди Кенгаш Америка Қўшма Штатларининг ҳамма ерда қурол-яроғни тартибга солиш ва камайтириш масаласининг муҳокамасини 4 февральгача кечиктириш ҳақида қилган таклифини «ҳурмат юзасидан» қабул қилсин деб талаб этди.

Мэйкин Австралиянинг вакили сифатида гапириб, Америка Қўшма Штатларининг таклифини қувватлади.

Громико, Америка Қўшма Штатларининг атом энергияси тўғрисидаги масалани қараб чиқишни қуроллар ҳақидаги бошқа масалаларни кўриб чиқишгача кечиктириш ҳақида қилган илгариги таклифини ўзгартирадими ёки Америка Қўшма Штатларининг ҳар икки таклифи кенгаш муҳокамасида қоладими, деб сўради.

Америка Қўшма Штатларининг вакили Остин бунга жавобан айтдики, мен муҳокамани кечиктириш тўғрисидаги қарор ҳозирги вақтда қараб чиқилаётган ва бошқа масалалардан устунроқ турган бирдан-бир қарор деб ҳисоблайман, деди. У бу қарорнинг қабул қилиниши 2-нчи, 3-нчи ва 4-нчи масалаларнинг муҳокамасини кечиктиришнигина назарда тутади, аммо, рўзномада турган масалалардан бирортасининг кўриб чиқилишига халақит бермайди, деди.

Шундан кейин Громико айтдики, Остиннинг жавобига қараганда, 4 февральда масала яна муҳокама қилинган чоқда Америка Қўшма Штатлари ўзининг даставвал атом энергияси тўғрисидаги масалани қараб чиқиш ҳақидаги таклифини муҳокама қилишни яна талаб этса керак. Шу сабабдан,—деди Громико,—Бош Ассамблеянинг ҳамма ерда қурол-яроғни тартибга солиш ва камайтириш тўғрисида 14 декабрьда чиқарган резолюциясини бажариш юзасидан кўриладиган амалий чораларнинг муҳокама қилинишини кечиктиришга ҳечқандай асос йўқ.

Громико 27 декабрьда тақдим этилган совет таклифи қуйидаги икки чорани таклиф этганлигини Хавфсизлик Кенгашига эслатиб ўтди. Биринчидан, Хавфсизлик Кенгаши Бош Ассамблеянинг 14 декабрьда чиқарган резолюциясини тезликда амалга ошириш усулларини ўрганиб чиқиши керак ва иккинчидан, Хавфсизлик Кенгаши ана шундай амалий чораларни ишлабчиқиш йўлида тайёргарлик ишларини бажариш учун комиссия тузиши лозим.

Громико Хавфсизлик Кенгаши ёрдамчи ташкилот тузиш ҳақида қарор чиқармай иложи йўқ эканлигини айтиб, бу масала тўғрисида ҳафталаб фикр юргизишга асос йўқ, деди.

Овозга қўйиш натижасида Америка Қўшма Штатларининг муҳокамани 4 февральгача кечиктириш ҳақидаги таклифи 9 овоз блан қабул қилинди, бу таклифга 2 вакил қарши овоз берди (Совет Иттифоқи ва Польша вакиллари бу таклифга қарши овоз бердилар).

Шундан кейин Хавфсизлик Кенгаши Бирлашган Корольликнинг Албания ҳақидаги шикоятини қараб чиқиш учун навбатдаги мажлисни қайси вақтда чақириш масаласини муҳокама қилди. Кенгаш а'золари Албания вакили масалани муҳокама қилган вақтда иштирок қилиши керак, деган қарорга келдилар.

Кенгаш, раиснинг келгуси мажлисни қайси куни чақириш масаласини ҳал этишни ўз ихтиёрига топшириш тўғрисидаги таклифини ҳам қабул қилди. Шундан кейин Кенгаш мажлиси ёпилди.

Готвальднинг айтганлари

ПРАГА, 19 январь (ТАСС). Прагада чиқадиган ҳамма газеталар Чехословакия бош министри Клемент Готвальднинг Прагага келган Ҳиндистон журналисти блан қилган суҳбатларида айтганларини э'лон қилдилар.

Готвальд Чехословакиянинг Германияга муносабати тўғрисида берилган саволга жавоб қайтариб айтдики, Чехословакиянинг Германия масаласига қандай қарашлиги Чехословакия ҳукуматининг Лондондаги Ташқи ишлар министрлари ўринбосарларининг кенгашига юборган мактубида баён қилинган. Бизнинг таклиф ва талабларимиз, деди Готвальд, Германия томонидан эҳтимол бўлган тажовузнинг олдини олиш мақсадини кўзда тутади.

Готвальд Чехословакиянинг СССР ва бошқа славян халқлари блан дўстлиги тўғрисида берилган саволларга жавоб қайтариб, Чехословакия, СССР ва бошқа славян халқларининг манфаатлари бир эканлигини эслатиб ўтди. Славянлар ўртасидаги дўстлигимиз, деди Готвальд, фақат ана шу манфаатларга асосланади. Бу дўстлик немисларнинг тажовуз қилиш эҳтимолига қарши мудофаа усулидир. Тарихда ма'лум бўлишича, кўп асрлардан буён Германия даставвал славян халқларига ҳужум қилиб келди. Славян халқлари ва давлатлари илгаритдан одат бўлиб қолган қадимги дўстликни давом этдирмоқдалар. Бу дўстлик уларнинг иқтисодий ва маданий манфаатларига жавоб беради. Бу дўстликнинг асоси—тил, сан'ат ва тарих бирлигидир. Славян халқларининг қардошлик иттифоқи ҳечбир давлат ва халққа қарши қаратилмаган. Бу иттифоқнинг асосий таянчи Совет Иттифоқидир. Аксинча, бу иттифоқ бутун дун'ёда дўстлик, тинчлик ва демократияни мустаҳкамлаш йўлидаги умумий ҳаракатнинг ишончли таянчидир. Совет Иттифоқи Чехословакиянинг ички ва ташқи сиёсатига мутлақо аралашмайди. Совет Иттифоқи бу масалаларда ўзини муносиб даражада тутмоқда.

Польшадаги сайловларда демократик партиялар блокининг порлоқ ғалабаси

ВАРШАВА, 21 январь (ТАСС). Сейм сайловларида Польша демократик партиялари блокининг катта муваффақият қозониши ҳозирги вақтда Польшадаги бутун аҳолининг э'тиборини жалб қилмоқда.

Жамоат ва сиёсат арбоблари Польша демократияси бу буюк ғалабага Польшадаги халқ ҳокимиятининг мамлакатни тиклашда қилган катта хизмати ва халқнинг миллий бирликка интилиши натижасида эришди деб ҳисоблайдилар.

Сайловларни кузатиб туриш учун Польшага дун'ёдаги турли мамлакатлардан 50 дан ортиқ чет эл мухбири келди.

Сайловлар жуда осойишталик ва тартиб блан ўтди. Ҳатто Миколайчик органи бўлган «Газета Людова» газетаси ҳам сайлов вақтида осойишталик ва тартиб ҳукм сурганлигини, сайловчилар овоз бериш учун жуда кўп келганлигини э'тироф этишга мажбур бўлди.

ВАРШАВА, 21 январь (ТАСС). Бутун овоз беришнинг дастлабки натижалари матбуотда э'лон қилинди, шу муносабат блан «Вечор Варшави» газетаси сайловлар тўғрисидаги Низомга асосланиб, давлат рўйхатидаги мандатларнинг тақсимланиши тўғрисида тахминий ма'лумотларни э'лон қилди.

Бу ма'лумотларга кўра, демократик партиялар блоки қўшимча равишда 66 мандат, ПСЛ 3 мандат, Стронництво праци 2 мандат ва ПСЛ «Нове визволене» 1 мандат олиши лозим.

Шундай қилиб, деб ёзади газета, янги сайланган сеймда ўринлар тахминан қуйидагича тақсимланса керак:

Демократик партиялар блоки 383 депутат, ПСЛ 27 депутат, Стронництво праци 17 депутат, ПСЛ «Нове визволене» 13 депутат, Партиясиз католиклар 3 депутат, бошқалар 1 депутат.

ПОЛЬШАДАГИ САЙЛОВЛАР ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь (ТАСС). «П. М.» газетаси ўзининг собиқ муҳаррири, машҳур журналист Интерсоллнинг Варшавадан юборган хабарини босиб чиқарди. Мақола эгасининг ёзишича, ҳатто сайлов боришини кузатиб турган оппозиция назоратчилар ҳам, гўё оппозициячиларга сайловлар олдидан ёки сайловлар вақтида таҳдид этилди, деб шикоят қилиш учун ҳечқандай асос йўқ деб айтмоқдалар.

Ингерсоллнинг хабар беришича, «поляк халқининг ғоят катта кўпчилиги, ҳозирги коалиция ҳукуматини сақлаб қолиш ёки йўқотишни истаётганлиги тўғрисида ўз фикрини эркин суратда билдирмади деб ўйлаш учун ҳечқандай асос йўқдир».

Франция миллат мажлисининг йиғилишида

Миллат мажлиси раислигига Эррио сайланди

ПАРИЖ, 21 январь (ТАСС). Бугун Миллат мажлисининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда Жак Дюкло раислик қилди. У республика президентининг Миллат мажлисига ёзган мактубини ўқиб эшиттирди. Мактубда Франция олдида турган асосий вазифалар баён қилинади ва ташқи ҳамда ички сиёсатнинг асосий йўллари белгилаб берилади. Президентнинг эслатиб ўтишича, республика конституцияси президентнинг бундан кейинги фаолияти учун қонун бўлади, президент бу қонунни ҳукумат ва парламент блан ҳамжиҳат бўлиб амалга оширади ва мустақил халқнинг иродасини оғишмай бажаради.

Сўнгра Дюкло Миллат мажлиси номидан республика президентини табриклади ва президентга бундан кейинги фаолиятида самимий муваффақият тилади.

Комиссия а'золари тайинланиб, овозларни санайдиган кишилар сайлангандан кейин, Миллат мажлиси раис сайлашга киришди. Сайлов бошланганига қадар Дюкло расмий суратда фақат битта номзод, Эдуард Эррионинг номзоди кўрсатилганлигини айтди.

Эдуард Эррио 429 овоз блан Миллат мажлисининг раиси қилиб сайланди. Овоз беришда 584 киши қатнашди.

ПАРИЖ, 21 январь (ТАСС). Миллат мажлисининг йиғилишида Эррио Миллат мажлисининг раиси қилиб сайлангандан кейин Поль Рамадье сўзга чиқиб, тузиладиган янги ҳукуматнинг программасини баён қилди.

Рамадье бундай деди: реал иш ҳақини ошириш учун бозорларни тартибга солиш ва ишлаб чиқаришни кучайтириш зарур. Чайқовчилар ва олибсотарлар шафқатсизлик блан та'қиб қилинади. «Мумкин қадар кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш, маҳсулот ишлаб чиқаришни тинмай давом этдириш керак». Ишлабчиқариш тартибга солиниши лозим. Сўнгра Рамадье бюджетнинг даромад қисмини ҳаражат қисми блан бараварлаш ниҳоятда зарур эканлигини эслатиб ўтди.

Рамадье ташқи сиёсат ҳақида гапириб, даставвал Хинди-Чини масаласига тўхталди. У айтдики, мустамлакачи империя абадий йўқолди, унинг ўрнини Франция иттифоқи олиши лозим. Аммо, — деди нотиқ,—бу тинчлик сиёсатини заифлик аломати деб тушинмаслик керак. Рамадье, «Хинди-Чини Франциянинг баиттифоқ иш кўриш тўғрисидаги ҳаракатига тажовузкорлик блан жавоб қайтарди», деб да'во қилди. «Франция, — деди Рамадье, — тезда аннамит халқларининг вакиллари блан яна албатта учрашади. У бу вакиллар блан рўй-рост гапира олади». Рамадье эслатиб ўтдики, шундан кейин Франция Вьетнамнинг Франция иттифоқи доирасида мустақиллик олишига қарши э'тироз билдирмайди.

Сўнгра нотиқ ўз ҳукуматининг халқаро аҳвол соҳасида тутадиган йўлини баён қилди: бу соҳада, деди у биринчи ўринда Бирлашган миллатлар ташкилотининг коллектив хавфсизлик тўғрисида ғамхўрлик қилиш вазифаси туради. Рамадье бундай деди: «Биз ҳукмронлик қилишга ёки тажовузкорликка интилаётган биронта иттифоққа қўшилмоқчи эмасмиз ва ҳечқачон қўшилмаймиз. Биз тенг ҳуқуқли давлатларнинг ҳамжиҳат бўлиб ишлашини истаймиз». Аммо, деди ўз сўзининг охирида Рамадье, Франция бир асрдан ҳам кам вақт ичида 3 марта Германиянинг ҳужумига учради. Франция буни унутаолмайди. Шу сабабдан Франция ўзининг хавфсизлигини та'минлаш ниятидадир.

МИЛЛАТ МАЖЛИСИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ ВАЗИФАСИГА ТАЙИНЛАНГАН РАМАДЬЕНИНГ НОМЗОДИНИ ТАСДИҚЛАДИ

ПАРИЖ, 21 январь (ТАСС). Президент томонидан Министрлар Совети Раислиги вазифасига тайинланган Рамадьенинг номзоди бугун Миллат мажлисининг йиғилишида 577 овоз блан тасдиқланди. Овоз беришда 588 киши қатнашди.

АНГЛИЯ БЛАН ФРАНЦИЯ ИТТИФОҚИ ТЎҒРИСИДА «ЙОРКШИР ПОСТ» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 19 январь (ТАСС). Рейтер агентлиги билдиради: «Йоркшир пост» газетаси мухбирининг ёзишича, Англия блан Франция ўртасида иттифоқ тузиш тўғрисида музокара олиб борилган вақтда Франциядаги инглиз элчиси Дафф Купер ва ташқи ишлар министрлигининг экспертлари Англия томонидан вакил бўлиб қатнашади. Лондонда айтишларича, музокаралар яқин 2—3 ҳафта ичида бошланса керак. Англия ва Франция ўртасида тузиладиган шартноманинг бир моддаси Англия ва Франциянинг иқтисодий системаси бир-бирига хизмат қилишига «ёрдам берадиган аппарат тузишни» кўзда тутса керак, деб ўйлайдилар.

Асосий япон ҳарбий жиноятчилари судида

ТОКИО, 19 январь (ТАСС). 15 январьда Халқаро трибунал мажлисида Америка қораловчиси флот капитани Робинсон японларнинг денгизда қилган ёвузликлари ҳақида ҳужжатлар топширишни ва гувоҳлардан сўроқ қилишни тамомлади. Шундан кейин Франция қораловчиларининг вакили японларнинг Франция Ҳинди-Чинисида қилган ёвузликлари ҳақида далиллар тақдим этишга ва гувоҳлардан сўроқ қилишга киришди. Француз қораловчиси 17 январь эрталабки мажлисда ўз сўзини тамомлади.

Филиппин қораловчиларининг вакили Педро Лопес иккита қўшимча ҳужжат топширди. Бир ҳужжатда япон ма'мурларининг 1942 йил апрель ойида Маниладаги Хитой элчихонасининг 8 кишидан иборат ҳамма ходимларини қатл қилганликлари айтилади.

Австралия қораловчиси Мэнсфилд Қизил Армия жангчиларининг йиртқичларча ўлдирилганлиги ҳақидаги ҳужжатларни тақдим этди. Ҳужжатларда айтилишича, японлар Халхин Гол ёнида бўлган жанглар вақтида асир тушган бирнеча қизил аскарни жазолаб ўлдирганлар.

17 январьда совет қораловчилари вакили ўртоқ Смирнов Ҳасан кўли ёнидаги чегара участкасининг 1886 йилда тузилган харитасидан олинган янги фото копияни топширди. Бу ҳужжат бундан илгари тақдим этилган ва суд томонидан далил сифатида қабул қилинган эди. Лекин ҳимоячилар трибуналга харита фото копиясида чегаранинг сариғ бўёқ блан чизилганлигини айтиб, бу фотография расми эмас деб да'во қилган эдилар. Шу муносабат блан ҳимоячилар чегарага доир далил сифатида тақдим этилган харитани рад этишни талаб қилган эдилар. Трибунал раиси ҳимоячиларнинг э'тирози юзасидан ҳеч қандай қарор чиқармаган ва харита далил сифатида қола берган эди.

Бу ҳужжат тўғрисида ҳар қандай гап-сўзларга ўрин қолдирмаслик учун, совет қораловчиси кеча хаританинг янги фото копиясини топширди.

ИТАЛИЯ ҲУКУМАТИДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

РИМ, 20 январь (ТАСС). АНСА агентлиги хабар беради: бош министр де Гаспери ўз ҳукуматининг исте'фо берганлигини президентга хабар қилган бўлса керак деб ўйлайдилар. Де Гаспери Иттифоқчилар комиссиясининг бошлиғи адмирал Стоун блан учрашиб, узоқ вақт суҳбат қилган.

РИМ, 20 январь (ТАСС). Рим радиоси билдиради: бугун кечқурун министрлар советининг раиси де Гаспери ҳукумат бошлиғи де Николага ҳукуматнинг исте'фо берганлигини билдирди.

МАРШАЛЛ АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ ДАВЛАТ СЕКРЕТАРИ ВАЗИФАСИНИ АДО ЭТИШГА КИРИШДИ

ВАШИНГТОН, 21 январь (ТАСС). Бугун президент Трумэннинг маҳкамасида Олий суд раиси Винсон Америка Қўшма Штатларининг давлат секретари қилиб янги тайинланган Маршаллнинг қасамини қабул қилди.

БИЛДИРИШ

ЎзК(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги Партколлегия қуйида номлари кўрсатилган кишиларнинг партия ишларини кўриш учун 1947 йил 30 январьда, Тошкент шаҳар, Гоголь кўчасидаги 70-нчи уйга келиб, тубандаги ўртоқларга учрашишларини сўрайди.

Ўртоқ Бабаянцга: Мусин Содиқов (Самарқанд қишлоқ районидан), Иван Иванович Левин (Боғишамол районидан), Назар Бобожонов (Пойариқ районидан), Кенжа Бозоров (Чироқчи районидан), Шоҳимардон Мавлонов (Ғузор районидан), Ражаб Сафоев (Янгиариқ районидан), Равшан Тутешев (Мўйноқ районидан), Розим Оллобергaнов (Тўрткўл районидан), Абдураҳим Абдуллаев (Бухоро шаҳридан), Очил Мирзаев (Косон районидан), Мирхўжа Мирҳакимов (Қува районидан).

Ўртоқ Зокиржоновга: Машраб Қаландаров (Андижон районидан), Ғани Раҳмонов (Наманган районидан).

ЎзК(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги Партколлегия.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари: **Р. САХИБОЕВ.**

ТЕАТРЛАРДА:

ЎЗОПЕРА ТЕАТРИДА — 25 январьда **Боқчасарой фонтани.**

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА — 25 январьда Тоҳир ва Зуҳра.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ф. В. Федин раҳбарлигидаги янги келган труппанинг гастрольлари — 24, 25 январьда 3 бўлимдан иборат томошалар. Аттракцион — оқ айиқлар.** Томоша кеч соат 9 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

(кундуз ва кечқурун)

«ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» — янги овозли бадиий фильм **Безимянний ороли;** «ИСКРА» — янги овозли фильм **Саҳна усталари;** «ЎЗБЕКИСТОН» — **Халқлар суди;** «НОВОСТИ ДНЯ» — **Зигмунд Колосовский;** «ПОБЕДА» — **Хотин-халач;** «ВЕСНА» — **Дубровский;** АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — **Балерина.**

«ЎЗБЕКВЗРИВПРОМ»ГА

Тошкентда ва жойларда ишлаш учун: **тоғ инженерлари, тоғ техниклари, механик инженерлар, механик техниклар, портлатувчилар, русча машинисткалар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Самарқанд кўчаси, 50-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«Главкинопрокат» Ўзб. конторaси

кинотеатрларда кўрсатиш учун

САҲНА УСТАЛАРИ

деган янги овозли фильм чиқарди.

Сценарий автори — **З. Владимирский.**

Постановкачи — режиссёр **В. Юренев.**

Композитор — Сталин мукофоти лауреати **В. Асафьев.**

Ижро этучилар: Горький номидаги Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Москва бадиий академик театри ва унинг энг кекса усталари: СССР халқ артистлари Сталин мукофоти лауреатлари **В. М. Качалов, О. Л. Книппер-Чехова, И. М. Москвин.**

Фильмни Қизил Юлдуз орденли илмий-оммабоп фильмлар Москва киностудияси 1946 йилда ишлаган.

ЎзССР Чорвачилик министрлигининг

ТОШКЕНТ ВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

1947 йил 1-нчи февральгача

ЎҚУЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Техникумга 7 синфни битирган, 16 ёшдан 30 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Октябрь район, Чувалачи кўча, 119-нчи уй.

СССР Министрлар Советининг 1946 йил 15 декабрь 13895-Р сон фармойишига ва СССР Станоксозлик министрининг 1946 йил 20 декабрь 522-нчи буйруғига биноан

ТОШКЕНТ ИНСТРУМЕНТ ЗАВОДИНИНГ **ИШЧИ ТА'МИНОТИ БЎЛИМИ ТУГАТИЛАДИ.**

Ишчи та'миноти бўлимига бўлган да'волар шу э'лон чиққан кундан бошлаб икки ҳафта ичида тугатиш комиссиясига билдирилсин. Адрес: Тошкент шаҳар, Чинобод кўчаси, 8-нчи уй. Телефон — 37926.

Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 31 бўлим халқ суди билдирадики, О. Анорбоеванинг Т. Анорбоевдан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, 23 бўлим халқ суди билдирадики, Н. Зокировнинг С. Қорабоевадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент область, Калинин район, 1-нчи бўлим халқ суди билдирадики, З. Расулеванинг С. Халиловдан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси

№ 80. Р. 00115. Тираж 64,5 минг.